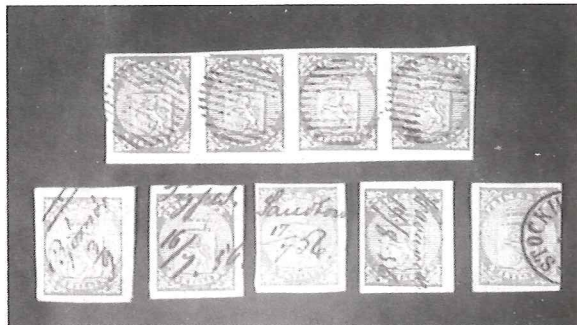

norsk filatelistisk tidsskrift

nft 2
FEBRUAR 1985

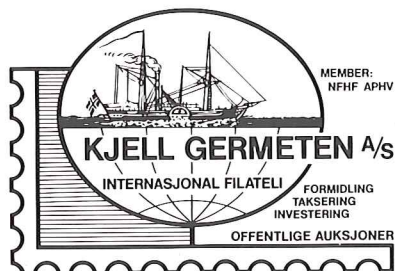
AV INNHOLDET: Antarktis på nye norske frimerker, s. 69 • MOLDE 84: Utstillingsfilateliens gjennombrudd i Møre og Romsdal, s.70 • Nordisk posthistorie (Del 1): Hallandsåsen — hvor postrøvere holdt til, s. 72 • Den «fortapte» samlingen, s. 77 • Kjent dansk frimerkehandler stukket av, s. 78 • Norsk Stempelsamlerforening — hva er det?, s. 82 • Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 6): Dampskipene erobrer Orkedalsfjorden og Gulosen, s. 84 • Æres den som æres bør, s. 90 • 20 øre, pl. III, 1891, s. 92 • Posthornutgavene 1879—1883, Posthistorie og filateli, Del 7, s. 102 • Postkassen, NYTT om nye frimerker, Oss små-samlere imellom, Vi sakser, Litteratur, Meddelelser fra Forbundet m.m. Tilsammen 48 sider. Dessuten program for Landsmøtet 1985 og «Bergen Åttifem» på upaginerte midtsider.

DE FØLGER IKKE SÆRLIG GODT MED

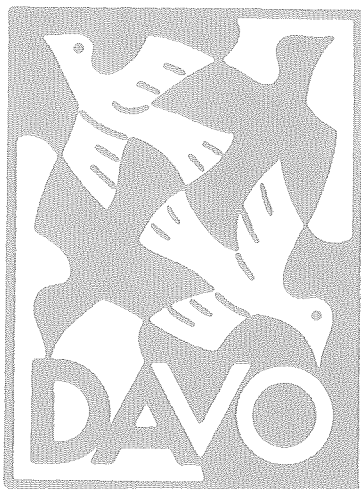

Auksjonen omfatter også en mengde glimrende norske og utenlandske engrosposter, lotter og samlinger. Ta kontakt med oss i dag. Det vil trolig bli til felles glede og nytte!

om De ikke sørger for å skaffe Dem katalogen til vårens internasjonale frimerkeauksjon i SAS-hotellet i Oslo. Den blir avholdt weekenden 23. og 24. mars. En rekke toppobjekter er representert, og noen av dem er avbildet her.

Elisenbergveien 19 t.(02)441914
P.O.Box 3088, Elisenberg Oslo 2

DAVO LANDALBUM MED FORTRYKK

Førsteklasses fortrykksalbum. Bladformat 27,5 × 31 cm. Gode avbildninger på hvitt papir. Solide bruksbind. Nye blad med fortrykk utkommer hvert år i mai. Finnes både med og uten klemlommer.

Følgende land og områder er hittil utkommet:

Andorra	Luxembourg
Australia	Malta
Belgia	Monaco
Canada	Nederlandsk India, Ned. Guinea,
Danmark	Curacao, Antillene og Suriname
England	Norge
Europamerket (Cept)	Spania
Finland	Sveits
FN	Sverige
Frankrike	Syd-Afrika
Færøyene	Syd-Vest-Afrika
Gibraltar	Tyskland før 1945
Guernsey, Jersey og Man	Tyskland Vest med Berlin
Indonesia	Tyskland Øst
Irland	U.S.A.
Island	Vatikanstaten
Israel	Østerrike
Italia	
Liechtenstein	

Be om spesialprisliste over samtlige utgaver.

WENNERGREN-CAPPELEN A/S
Avd. FRIMERKESERVICE A/S, Boks 738 SENTRUM, Oslo 1

Vi arrangerer auktionen på Stockholmia 86!

Vi är inga noviser i sådana här sammanhang. Vi arrangerade auktionerna både på Stockholmia 74 og Hafnia 76!

En frimärksvärldsutställning som Stockholmia 86, är en oerhörd internationell och prestigefylld satsning från svensk filatellis sida. Den kommer också att bli den naturliga vallfärdsorten för filatelister världen över. Vi är därför glada för förtroendet att inom de officiella ramarna få arrangera «Stockholmia-auktionen».

Vi söker objekt redan nu — till tre auktioner!

Av erfarenhet vet vi att en utställning av detta format påverkar marknaden mycket positivt i arrangörslandet. En ökad efterfrågan startar redan året innan, speciellt inom kategorin från klassiskt kvalitetsmaterial ända fram till de verkliga toppobjekten och rariteterna. Samlingarna som skall ställas ut måste ju förbättras. Vi söker därför just sådant material — till våra båda auktioner **före** Stockholmia! Till hemmamarknaden räknar vi då också in de övriga nordiska länderna, eftersom många skandinaver kommer att ställa ut på Stockholmia 86. Men naturligtvis finns det objekt som passar bättre på Stockholmiaauktionen.

Har Ni något att avyttra så kontakta oss idag. Tillsammans kan vi då planera för bästa möjliga försäljning.

Vi köper också kontant!

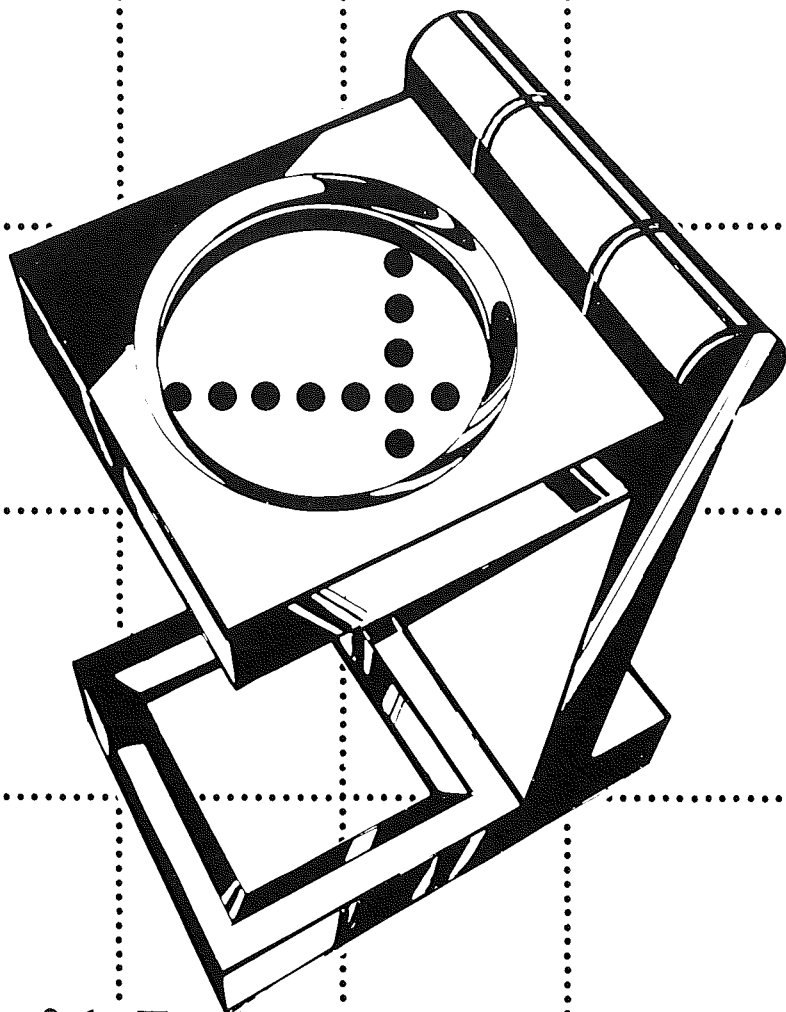

POSTILJONEN AB

Box 4118, S-203 12 Malmö, Tel 040-722 90 el 08-32 70 70
Besöksadress: Södra Tullgatan 3, Malmö

I Stockholm: Drottninggatan 114 A 5 tr. Besök endast efter överenskommelse per tel 08-32 70 70.

I Danmark: Skandia-Postiljonen A/S, Trommesalen 7, DK-1614 Köpenhamn, V, tel (01) 22 03 00.

•Emil Moestue as•

GRAFISK INDUSTRI

Postboks 342 Sentrum

Oslo 1

HAFNIA 87

Første danske miniatureark i kombinationstryk.

Post- og Telegrafvæsenet udgiver den 14. marts 1985 et miniatureark bestående af fire samtrykte frimærker med overpris til fordel for den internationale frimærkeudstilling HAFNIA 87, der finder sted i Bella Center, København i oktober måned 1987.

I perioden frem til afholdelsen af udstillingen vil Post- og Telegrafvæsenet til støtte for HAFNIA 87 udgive i alt fire miniatureark, alle omhandlende dansk posthistorie. Alle fire miniatureark tegnes af Mads Stage og graveres af mestergravøren Czesław Slania.

Miniatureark I viser gamle forordninger og love, der alle er af posthistorisk interesse.

100 øre: "Forordning om Post-Budde" (1624) kan betegnes som det danske postvæsens fødselsattest.

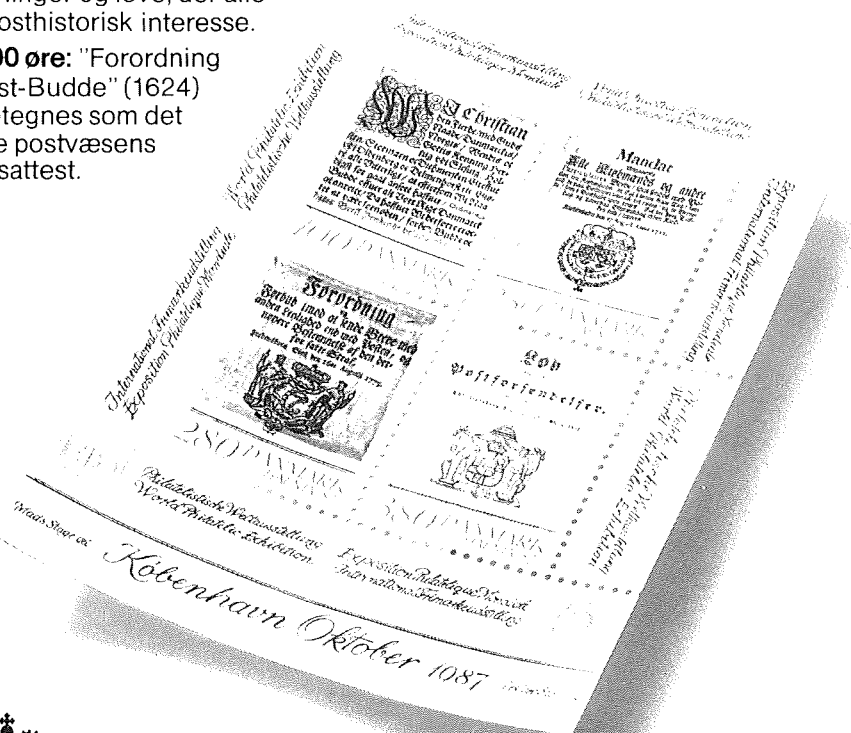
250 øre: "Mandat" (1711) om særlig desinfektion af brevposten under pestepidemien i 1711.

280 øre: Forordning om postvæsenets eneret til at befordre breve fra 1775.

380 øre: "Lov angaaende Postforsendelser" (1851), hvorved frimærket blev indført i Danmark.

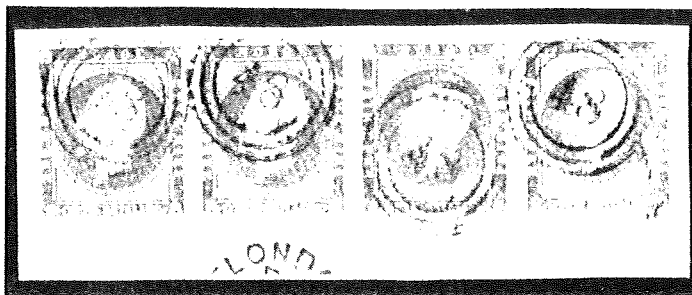
Hvis De ikke allerede er abonnent ved Postens Filateli, så husk at bestille i god tid. Miniatureark I koster 15 DKK pr. stk. og officielle FDC 16 DKK pr. stk. Send Deres bestilling og beløbet til

Postens Filateli, Raadhuspladsen 59,
DK-1550 København V,
postgirokonto 9 48 20 59.

Post

INNLEVERING TIL STORAUKSJON

VI ARRANGERER 4 AUKSJONER PR. ÅR

I april avholder vi vår store VÅRAUKSJON, som vil bli den sjette i rekken. Innleveringen er i full gang, og vi har allerede mottatt objekter for flere tusen kr. Innlevering mottas inntil **15. MARS 1985**.

Vi søker først og fremst Norge, og da spesielt klassisk i LUX kvalitet, og samlinger og lot. Vi tar også imot bedre objekter fra øvrige Norden, og samlinger fra hele verden.

NORGES LEDENDE POSTBUDAUKSJONER TILBYR INNLEVERERE FØLGENDE:

- Gunstige innleveringsbetingelser.
- Lave provisjonsatser, helt ned til 0%.
- Stor internasjonal kundekrets.
- Lux auksjonskatalog med mange avbildninger.
- Personlig service og landets hurtigste formidlingstid.

TOPPRESULTATER:

På vår store høstauksjon ble mange av objektene solgt til meget høye priser. Vi kan nevne noen her: Et svensk adressekort gikk for 4100,— (utrop 300). 96% av alle lot og samlinger gikk, og til dels til svært høye priser. Vårt innleveringstips er: **SAMLINGER OG LOT NORGE!!**

PRØV OSS DE OGSÅ!

INNLEVERINGSFRIST ER 15. MARS!

..... KUPONG

- ☐ SEND MEG/OSS INNLEVERINGSBETINGELSER TIL AUKSJONENE!
☐ SEND MEG/OSS AUKSJONSKATALOG/TILBUDSLISTER!

NAVN: TLF.:

ADR.:

STED:

SEND KUPONGEN I DAG TIL:

TLF.: 047-68 701 et. 17.

Filos frimerkeservice

N-5580 Ølen

Fyrstedømme Liechtenstein

Frimerkesamling

sinnrikt + lærerikt

Liechtenstein-frimerker i abonnement:

Ett komplett Liechtenstein-årssett koster mindre enn 20 Sveiserfranc og inneholder i 1985 8 serier med 24 frimerker, som utkommer kvartalsvis. Send ikke penger. De forlanger kun idag våre

salgsbetingelser ved den understående kupong i denne annonsen eller ved et postkort eller hos Deres frimerkehandler. Salgsbetingelsene blir så sendt Dem uforbindelig gratis. Vi hører gjerne også ifra Dem over telefon Vaduz 075- 66 444.

1985 Nominalpris kun Fr. 17,75 (8 serier med 24 merker)

Frimerkeutgaver 11. mars 1985

Særmerker
Europa CEPT 1985
«Musikkens år»

Særmerker
«Ordener og kloster»

Klipp her

Klipp her

Klipp her

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn _____

Fornavn _____

Gate _____

Poststed _____

Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen Regierung, FL-9490 Vaduz, Liechtenstein

nft 2/85

NORGE POSTFRISK 30-50% RABATT PÅ HK

110-13	Haakon VII	105.00	508	Flyjubileum	6.75	767-69	Folkedans	6.95
117B	Provisor.ut.	5.00	510	Skogsad. (kun 1 kr)	35.00	770-71	Kunstindustrim.	4.25
176	Prov.utgave	15.00	511-12	Europa	8.75	772-73	Europa	5.85
185-88	Björnson	190.00	513-29	Bruksmerker	318.00	774-75	Natur, parserie	13.50
212	Luftpost II	8.00	530-31	Collett	8.50	774-75	Natur, hefte	60.00
213-16	Haakon kr.	59.00	532-35	FAO	12.95	776-77	Statist. s.byrå	4.95
220-22B	Turist u/vm.	9.50	536-37	Nord-Norge	16.25	778-79	Duun	4.55
223-24	Nordkapp II	140.00	540-41	Europa	12.50	780-81	Malerkunst	4.55
225-28	Maud	17.00	542-44	Textil	9.75	782-84	Julefrimerker	5.85
229-32	Løve	60.00	545-48	Munch	11.00	785-86	Norden 1977	4.80
233-36	Nansen II	60.00	549-50	Arbeidersamfunn	3.90	787-89	Bruksmerker	5.35
237-52	Posthorn/Løve	120.00	551-52	Gulbr./Waage	10.90	790-91	Europa, par	17.95
253	Luftpost	2.60	553-54	Grunnloven	7.15	790-91	Do. hefter	80.00
254	Hålogaland	9.00	555-56	Sjømannsmisjon	11.70	792-93	Norske trær	6.50
255-58	Redningssel.	49.00	557	Europa	8.75	795-98	Kystfart	14.45
259	Legion	555.00	558-59	Folkehøgskole	13.00	799-00	Fiskerineering	4.55
260	Universitet	290.00	560-61	Intern.teleun.	8.45	801-02	Maleri III	4.55
294-99	Snorre	29.50	562-63	Frigjøringsj.	5.20	803-05	Julefrimerker II	5.85
300-01	Quisting	75.00	568-69	Harmonien	8.45	812-13	Ibsen	4.25
302-05	Nordraak	35.00	570	Rondane	7.80	814-16	Bruksmerker	4.50
306	Rikatinget	2.50	571-74	VM på ski	22.75	819-20	Natur, par	13.00
307-08	Wessel	3.00	575-76	Bibelselskap	7.15	819-20	Natur, hefter	65.00
309-10	Postforening	3.95	577-78	Norges Bank	4.45	821-22	Olav 75 år	4.25
311-13	Nordkapp III	26.00	579-80	Sverdrup	3.90	823-30	Norwex, hefte	38.90
314-17	Grieg	7.80	581-82	Europa	7.00	831-34	Bruksmerker	13.00
318	Frontkjemper	3.00	583-84	Eyde/Birkeland	13.90	835-37	Julefrimerker	5.45
319-21	Landshjelp	19.50	586-86	EFTA	11.00	838-40	Holmenkollen	6.90
322-24	Krigsforlis	15.50	589-90	Europa	7.15	841-42	Barneåret	4.35
325	Gran	1.95	591-92	Dybwad	3.90	843-44	Natur, par	13.00
326-29	Landshjelp	15.60	593-94	Santalmisjon	7.75	843-44	Do, hefter	65.00
330	Hertugkrone	11.90	599-01	Turistforening	11.50	845-46	Falkberget	4.35
331-38	London	19.95	602-03	Håndverk	7.15	847-49	Ingeniørkunst	15.60
339-41	Wergeland	10.40	604-05	Bruksmerker	4.20	850-53	Norwex, blokk	25.00
342	Rede Kors	3.90	606-07	Vinje	4.95	854-56	Blomster III	5.55
343-44	Folkemuseum	6.50	608-09	Indremisjon	14.60	857-58	KFUK-KFUM	3.30
345-48	Nasjonahjelp	16.25	610-12	Bruksmerker	4.20	859-62	Fugler, par	6.00
349	Wings	3.00	613-14	Sykepl.utd.	3.95	859-62	Do. hefter	30.00
359-69	Postjubileum	108.00	615-16	Nobel	6.35	863-64	Telefonen	3.95
370	Dass	3.50	617-20	Bruksmerker	2.00	869-70	Norden	3.95
371	Haakon 75 år	3.50	621	Urnes kirke	4.55	871-72	Maleri	3.95
372-73	Skogselskap	16.80	622-23	Norden	4.95	873-74	Blomster IV	3.90
374	Rede Kors	3.00	624-25	Trafikk	4.55	865-68	Norwex, blokk	24.50
375-76	Løveprovisori.	16.25	626-27	Europa VIII	5.95	875-78	Fugler, par	6.60
377-79	Kjelland	25.00	632-33	Vigeland	6.50	875-78	Do. hefter	35.00
380-82	U.P.U.	9.10	636-38	Krone Olav	89.00	879-81	Bruksmerker	6.50
383-85	Oslø 900 år	10.95	639-40	Maud	6.50	882-83	Møkeprodusent ...	3.25
386-87	Polio	35.00	641-45	Olav V	23.00	884-85	Europa	4.75
388-92	Posthorn	42.00	649-62	Natur 1970	23.40	886-88	«Christian Rad.» ..	6.50
404-06	Garborg	28.00	653-54	Frihetjubileum	14.70	889-92	Innsjø sk.f.	8.50
407-09	OL-vinterle.	59.00	655-57	Bergen	28.00	893-94	Funksjonsh.	4.75
410	Øreprov.	3.00	658-59	FN	21.00	895-96	Maleri	4.75
411-12	Haakon 80 år	6.75	664-65	Idrettshegskole	5.75	897	Nobel III	6.00
413	Posthornprov.	3.00	666-67	Tønsberg	5.50	898-00	Julefrimerker	4.75
414	Cansér	9.80	670-71	Flyktning	3.95	901-02	VM på ski	6.00
415-17	Nordkapp IV	190.00	672-73	Hauge	3.95	903-07	Bruksmerker	13.00
418	Kirkejubileum	2.90	674-75	Oslo Bispedømme ..	9.75	908-09	Fugler, par	4.75
419-21	Jernbanjubileum ..	14.90	676	Antarktis	13.00	908-09	Do. hefter	25.00
422-24	Telejubileum	10.40	677-79	Eventyr	7.25	910-11	TUB	6.00
425-27	Frimerkejubileum ..	6.00	680-81	Bruksmerker	4.90	913-14	Europa	6.00
428-30	Norwex	210.00	682-83	Sparebanker	6.50	915-16	Malerkunst	4.50
439-40	Regjeringsjub.	4.65	684-85	Posthorn	5.25	917	Olav 25-årsjub.	4.00
441-42	Märtha	25.50	686	Do. block	24.00	918-19	Forfatterjubileum ..	4.50
443-44	Norden I	7.70	687-90	Norges samling	18.95	918-19	Do. Souvenirark ..	120.00
445-47	Nordkapp V	84.00	693-94	Ungd./Fritid	5.60	920-21	Grafisk forbund	6.00
448-50	Geofysisk år	11.60	695-96	Interjunex	30.00	922	Nobel	3.50
451-52	Haakon 85 år	4.50	697-99	Polarskuter	18.75	923	Julefrimerker	4.00
474	Kloster	3.00	700-02	Eventyr	5.95			
475-76	Norges Vel	11.00	703-05	Bruksmerker	8.45			
477-78	Landbrukshøysk.	10.90	719-21	Blomster	7.15			
479-80	Blomster	39.90	722-23	Geogr.oppm.	4.55			
481-82	Vitenskap	11.00	724-26	Bruksmerker	4.75			
483-84	Flyktning	67.00	741-42	Rosemaling	3.75			
485-89	Båter	39.90	743-44	Skiaport	6.30			
490	Europa	3.90	745	Bruksmerke	4.00			
491	SAS	5.00	746-47	Kvinneår	8.00			
492-95	Idrett	18.90	748-50	Arkitekturvern	8.40			
496-97	Håkonshallen	7.15	751-52	Mynt/meter	4.25			
498-99	Universitetet	7.80	753-54	Speidersaken	4.80			
502-03	Sydpolen	8.45	755-56	Utvandring	7.15			
500-01	Nansen III	6.50	757-59	Svalbard	13.00			
504-05	Nobel	6.50	760-61	Kringkasting	4.25			
506-07	Bjerknes	5.90	762-65	Ål stavkirke	7.20			

NORSKE ÅRSSETT ORIG. FORPAKN.

1976	68
1977	87
1978	65
1979	65

Alle bestilte merker sendes til gjennomsyn før betaling og med FULL RETUR-RETT, innen 100 dager. Portofritt ved ordre over kr. 100.00. OFF-medlem.

Be ellers om liste fra:

NORGE

FÆRØYANE ...

GRØNLAND ...

JOHAN MATHISEN

Boks 8, 8186 TJONGSFJORDEN

NUMMER 2
FEBRUAR 1985
44. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

BYTTEØNSKER

Det kommer mange bytteønsker inn til Norsk Filatelistforbunds forskjellige organer, og det har ikke alltid vært like greitt å gi noe skikkelig svar.

Fra nr. 2/85 vil imidlertid NFT ha en fast spalte for slike bytteønsker fra utlandet. Denne spalte vil også være åpen for bytteønsker som kommer til forbunds-klubbene og som ikke finner noen byttepartner i klubben. Send eventuelt bytteønsket videre til Norsk Filatelistforbund, Postboks 875 Sentrum, 0104 Oslo 1, mrk. BYTTEØNSKE, og det vil bli offentliggjort i spalten.

NB: Forbundet kjenner ikke den som ønsker å bytte og kan ikke innestå for vedkommende. Innledende kontakt bør derfor tas forsiktig. La gjerne den annen part sende den første sending, men svar deretter seriøst! Og oppgi Norsk Filatelistisk Tidsskrift som kilde.

den mot Canada, Australia, V-Tyskland, Nederland etc. Korr. eng., tysk og hollandsk.

Karl Weigl, Rishon Lezion, P.O.Box 80, Israel, ønsker bytteforbindelse med norsk samler. Korrespondanse på engelsk.

nft

meddelelser fra forbundet

Jury for «Bergen åttifem»

Norsk Filatelistforbund har på sitt siste styremøte oppnevnt denne juryen for den nasjonale frimerkeutstillingen «BERGEN ÅTTIFEM» i Bergen 19.-23. juni.

I alfabetisk oppføring er det:

1. Sigbjørn Birkeland, Bergen
2. Tore Gjelsvik, Ranheim
3. Odd Harald Johannessen, Tromsø
4. Torbjørn Larsson-Fedde, Farsund
5. F. C. Moldenhauer, Minde
6. Johnny E. Pedersen, Søgne
7. Ivar Sundsbø, Oslo
8. Arne Thune-Larsen, Oslo
9. Tore Warland, Stavanger
10. Finsk jurymann oppnevnt av Norsk Filatelistforbund i samråd med Finlands Filatelistförbund.

nft

BYTTE

Kamillo Kremmer, Budapest II, Pasareti-ut, 179/181 B.1.6 H-1026 Ungarn. Vil bytte stempelde ungarske frimerker mot norske. Korr. tysk og engelsk.

Piotr Popinski, 80-952 Gdansk 50, P.O.Box 628, Polen. Ønsker ustemplet Norden mot polske eller østeuropeiske frimerker. Korr. engelsk.

HansJürgen Seerich, DDR-4440 WOLFEN 3, Dr.-Otto-Nuschke-Strasse 22. Ønsker norske merker mot DDR, BRD, også FDC.

Eszter Pethö, 1182 BUDAPEST, XVIII, Ganz Ábrahám u. 34, Ungarn. Ønsker å bytte frimerker. Korr. engelsk.

Lucas Klok, van Karnebeekstraat 14, NL-9602 XL Hoogezand, Nederland. Ønsker å bytte Nor-

Dine frimerkekjøp gjør du greit og billig hos oss!

Vi har nå et meget godt utvalg av kataloger, album (SAFE + DAVO) og innstikksbøker samt rekvisita.

Ellers et **godt utvalg** og **gode tilbud** på NORGE og øvrige NORDEN — samt endel andre land.

Gode tilbud på maksikort og ATM.

Velkommen til oss!

FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15, OSLO 1.
Tlf.: 02/42 58 23.

under
løpenRedaktørens
egen spalte

Privatmerker og regionale frimerker

En leser av NFT har sendt oss et brev om Frimerkeårboken 1984. Innledningsvis hevder han at årboken var bra. Men avsnittet «Et lite samlerleksikon» har han ikke mye godt å si om. Her er det åpenbare feil, hevder han, og tar for seg forklaringen på uttrykket «Privatmerker». «Da begynte gallen å flyte over», sier han.

Nå må vi straks skyte inn at vedkommende leser helt tydelig har misforstått det hele. Dette kunne vi ha forklart ham i et personlig brev, hvilket vi også har gjort. Men da det kan være andre som også svever i villfarelse, vil vi her og nå komme med en oppklaringsrunde.

Vedkommende leser siterer fra årboken: «Privatmerker. Slike skal en helst holde seg unna. Endel småøyer i den engelske kanal har spesialisert seg på å utgi egne merker og følger godt med i motene, malerifrimerker» osv. Og videre: «Noen av øyene er bare befolket av en flokk sauer og en gjeter. Merkene tjener derfor bare til utnyttelse av samlere».

— Dette sitatet er så fullt av feil at jeg her vil få rettet dem opp, sier leseren. — Sitatet sikter selvsagt til Jersey og Guernsey, sier han videre, og påpeker at øyene fikk postalt selvstyre i 1969, at frimerkene derfra slett ikke er private, osv.

— La det være klart: Det er naturligvis ikke Jersey og Guernsey det siktes til. Heller ikke Isle of Man, om noen skulle tro det. Det årboken utvilsomt sikter til med karakteristikken av «Privatmerker», er øyer som «Lundy» og «Herm Island». Merkene som utgis med disse øyenes navn på, er ikke anerkjent som frimerker. I Storbritannia og andre land har de overhodet ingen frankeringsgyldighet. Merkene er kun tillatt satt på baksiden av konvolutter på post fra øyene

til fastlandet. De er privat utgitte, men pretenderer å være frimerker. Men det er de altså ikke, i den forstand at de ikke kan befordre noe som helst. Andre slike private merker i området har utgiversteder som «Isle of Jethou», «Shuna», «Sanda Island» og «Staffa». Man leter forgjeves etter dem i katalogene.

At «noen av øyene bare er befolket av en flokk sauer og en gjeter» slik årboken sier, har vi ikke undersøkt, men det er likevel utvilsomt en ganske bra karakteristikk.

Det finnes mengder av slike «merker» som ikke er frimerker. Vi har sett dem i pakker fra såkalte «oppryddingssalg», sammen med riktige frimerker. Men det gjør dem ikke bedre.

Merkene fra Jersey og Guernsey er fullt ut frankeringsgyldige. Vi har flere brev med slike merker liggende. Og de må ikke forveksles med privat utgitte merker som ingen frankeringsgyldighet har. Enkelte kataloger kaller merkene fra «Jersey» og «Guernsey» for regional-merker. Disse øyene har postal selvstendighet, egen lovgivende forsamling osv.

Vedkommende leser sier også i sitt brev: «Dette vitner om at samlere av Norge raker ned på utenom-nordiske frimerker, — kort sagt, man ser svært lite objektivt på det hele».

Dette er naturligvis ikke tilfelle. Men når man tror at noen har skrevet noe helt annet enn det som står på trykk, blir det lett misforståelser.

Som avslutning mener vedkommende leser at karakteristikken av «privatmerker» i årboken er «en skam for norsk filateli». — Jeg lurar på om NFTs redaktør er enig i mitt syn? slutter han med.

Og NFTs redaktør svarer: Nei, jeg er slett ikke enig i ditt syn.

E.S.

Antarktis på nye norske frimerker

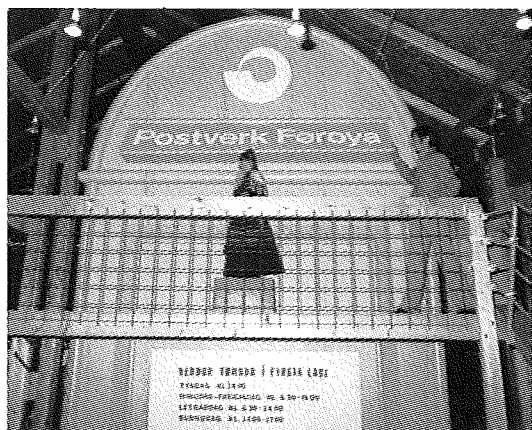
Postverket har skuet langt sørover for å finne motiver til årets første frimerkeutgave. 18. april kommer det to nye frimerker med fellestitelen «Fjell i Antarktis». «Sagbladet» og «Hoggestabben» er navnet på de to fjellene som er fotografert av Torbjørn Lunde under en ekspedisjon i slutten av 1950-årene. Merkene har teksten «Fra Dronning Maud Land — Antarktis» og er trykt i flerfarget offset. Ottar Helge Johannessen har stått for skrift og arrangement. Verdiene er kr. 2,50 med et opplag på ni millioner og kr. 3,50 i tre millioner eksemplarer.

Tidligere er det ved tre anledninger utgitt norske frimerker med Antarktis-motiver. I forbindelse med «Det Internasjonale Geofysiske år» i 1957, til 50-års jubileet for Roald Amundsens polferd i 1961 og i 1971 da det sammen med andre land ble

utgitt frimerker på tiårsdagen for Antarktis-traktaten. De nye frimerkene kommer kort tid etter at årets store Antarktis-ekspedisjon er avsluttet, og bør være med på å markere norsk virksomhet og interesser i dette området.

Verdens største postkasse

I forbindelse med en utstilling i Torshavn på Færøene i november, ble det satt opp en postkasse som pretenderer å være «verdens største». Det var en nøyaktig kopi av en vanlig færøysk postkasse, men med alle mål ti ganger større enn normalt — og den kunne romme 1 000 ganger mer post enn en almin-

nelig postkasse. Den var 6,41 meter høy, 3 783 meter bred og 1 993 meter dyp. En representant for Guinness Book of Records var tilstede under åpningen av utstillingen og overrakte Postverk Færøya et bevis på at dette var verdens største postkasse.

— Redd oss fra stats-bankerott, kjære ministerkollega, — vi trenger hurtigst et par pene, små feiltrykk...!

(Briefmarken Welt)

«MOLDE 84» i dagene 15.-17. november 1984:

Utstillingsfilateliens gjennombrudd i Møre og Romsdal

Av Tore Gjelsvik

Filatelistklubbene i Møre og Romsdal har lenge holdt seg beskjeden i bakgrunnen i utstillingssammenheng. Riktignok har det vært både store og aktive klubber i fylket, men noen større frimerkeutstilling har det ikke blitt før enn med den regionale frimerkeutstilling **MOLDE 84** i dagene 15.—17. november 1984.

Det måtte faktisk en nykommer til for å få fart i sakene. Molde Filatelistklubb ble stiftet den 29. november 1974, og bestemte seg

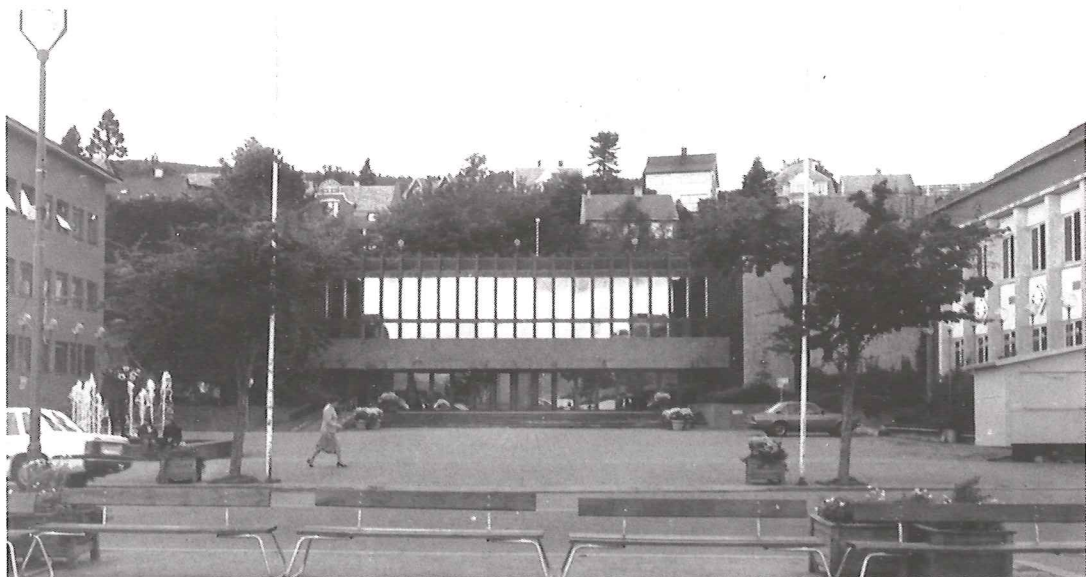
for å feire 10-årsjubileet med en regional frimerkeutstilling. Resultatet ble **MOLDE 84**, den største og kanskje viktigste frimerkeutstilling som har vært holdt på kysten mellom Bergen og Trondheim.

MOLDE 84 ble arrangert i vakre lokaler i Molde Rådhus, og omfattet ialt 23 ekspanat fordelt på 88 rammer. De utstilte samlinger var av noe varierende utviklingsgrad, men dekket en rekke forskjellige områder av filateliens, og var til sammen en god propaganda for frimerkesamling som hobby. Det var gledelig mange førsteangstutstillere fra regionen

Møre og Romsdal, og ikke minst fra arrangøren Molde Filatelistklubb.

Til de gledelige overraskelser hørte også at mer enn 700 personer kom og så på utstillingen i løpet av de tre dagene den varte.

Juryen besto av Svein Bentsen, Molde, Patrick Young, Ålesund og Tore Gjelsvik, Trondheim, med sistnevnte som formann. Videre var Konrad Moe fra Molde med som juryelev. Juryen delte ut ialt 17 medaljer, fordelt med én forgylt sølv, fire sølv, fem forsølv og syv bronse. Resultatlisten ser slik ut:

Molde Rådhus, hvor utstillingen ble arrangert. (Foto: Terje Engås, Romsdal Folkeblad)

KONKURRANSEKLASSE JUNIOR

Sølv:

RUNE HEGGDAL, Molde
«Norske posthornmerker
1909—29». Molde Mynt- og
Frimerkehandels ærespris.

ROY MYKLEBUST, Farsund
«Færøyene før og etter
1975». Engers Frimerkers
ærespris.

JAN EIRIK OLSEN, Farsund
«Færøyene før og etter
1975». Forretningsbankens
ærespris.

Forsølv bronse:

ODD ARILD OLSEN, Gjøvik
«Danmark i min tid».

ODD ARILD OLSEN, Gjøvik
«Færøyene fra 1975 til i dag».

TROND ØDEGÅRD, Molde
«Norge, portoprovisoriene
1929».

Bronse:

MAGNE ANDRE FALK,
Molde «Norske serier og
brev».

MAGNE MYKLEBUST,
Molde «Europeiske fugler».

KONKURRANSEKLASSE SENIOR

Forgylt sølv:

IVAR SUNDSBØ, Oslo
«Belgia». Norsk Filatelistfor-
bunds ærespris.

Sølv:

DANIEL GEFFROY, Ålesund
«Soppene i filatelien».
Molde Filatelistklubbs
ærespris.

Forsølv bronse:

JON KLEMETSEN, Bergen
«Tsjekkoslovakia 1918—39».
SVEIN SANDBUGT, Moss
«Geologi».

Bronse:

ROLF ÅKVIK, Molde
«Færøyene 1975—84».
ODDVAR JAN MELSÆTER,
Ålesund «Polen».

Formann Konrad Moe i Molde Filatelistklubb smiler, —
salget av utstillingskonvoluttene gikk strålende. Bak ser vi
Trond Ødegård. (Foto: Terje Engås, Romsdal Folkeblad.)

ODD A. KVINNESLAND,
Farsund «Reisande posteks-
pedisjonar på skip».

TOMAS BOLSØ, Molde
«Stempelsamling Bolsø»,
med juryens gratulasjoner.
VIGDIS HANSEN, Moss
«Rosefamilien».

Medaljer og priser ble delt
ut på Molde Filatelistklubbs
10-årsjubileumsfest på re-
staurant Najaden den 16. no-

vember, og det var mange
glade ansikter å se.

Molde Filatelistklubb skal
ha all honnør for vel gjen-
nomført arrangement. Ut-
stillingsfilatelien har hatt
sitt gjennombrudd i Møre og
Romsdal. Det blir nok flere
store frimerkeutstillinger
her i årene som kommer.
Spørsmålet er bare hvor den
første kommer.

Bruk NFT's annonsører

Innledning: Undertegnede publiserte for et par tre år siden to artikler om nordisk posthistorie i Svensk Filatelistisk Tidskrift, og senere også i The Posthorn i USA. Deretter har jeg av mine venner i Posthistorisk Selskap i Norge blitt anmodet om å publisere disse også i Norsk Filatelistisk Tidsskrift.

H.S.

Nordisk posthistorie (Del 1):

Hallandsåsen — hvor postrøvere holdt til

Av Harry Snarvold

På en av mine reiser mellom Göteborg og Malmø for en del år siden, rastet jeg som vanlig en stund på vertshuset oppe på den vakre Hallandsåsen med en kopp kaffe.

På disken inntil kassen sto det en monter med prospektkort, de fleste fra åsen og området omkring denne. Mine øyne falt imidlertid på noe alldeles spesielt, som fanget min interesse.

På et av de svart/hvite kortene med teksten «Minnesten på Hallandsåsen» kunne jeg til min store forundring lese følgende: «Hær Blef Norske Post Røvet år 1757».

Kortet viste en oppreist, flat sten i midten med den nevnte innskrift, omgitt av en opplagt stenhaug. Jeg har senere gjort visse forsøk å lokalisere minnestenen, men uten resultat. (Fig. 1).

Stenen er virkelig meget interessant, da den er et av de få bevarte minner om den livlige posttrafikk som her dro frem, og som sammen-

føyet Norge og Danmark med svensk hjelp.

På min forespørsel hos svenske posthistorikere, virker det som om denne så interessante transittering av post praktisk talt ikke har fått noen oppmerksomhet i Sverige.

Den eneste kilde av format som kan gi noen opplysninger er verket av Hans Berum, «Norges Posthistorie 1720—1814».

Trafikken daterer seg så langt tilbake som til det norske postverkets etablering år 1647. På den tiden fantes det

to muligheter til kommunikasjon mellom Norge og Danmark, sjøveien og veien over land gjennom Sverige. Vinterstid var imidlertid landforbindelsen tidvis den eneste mulige, da is, storm og kulde i høy grad vanskeliggjorde seilasen over Skagerak.

Uten tillatelse

Fra begynnelsen av hadde det dansk/norske monarkiet ingen spesiell tillatelse av svenskene for transittering av den norske posten over svensk territorium.

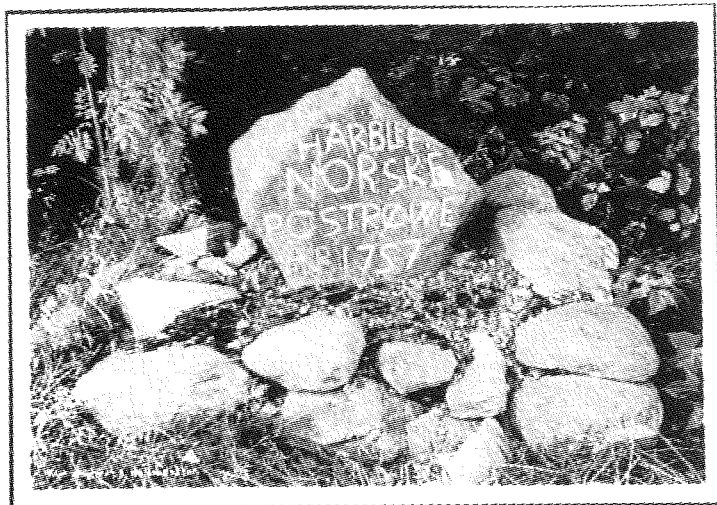

Fig. 1: Minnestenen på Hallandsåsen.

Samme forhold finner man når svenskenes regelmessige postgang gjennom Danmark til Hamburg ble innledet 1636, — uten noen tillatelse fra danskenes side om dette. Det var først ved freden i Brömsebro i 1645 at Sverige sikret seg denne rett.

Så sent som i 1719, da det norske postverket kom i statlig regi etter tidligere å ha vært et privat privilegium, var den norske postgangen gjennom Sverige tydelig fortsatt ikke forankret ved en traktatmessig overenskomst.

Forhandlinger ble imidlertid kort tid deretter tatt opp, for — som det het — den svenske postgangen gjennom Danmark skulle stilles på «en reciproquen fuez» med den danske posten i Sverige.

Således skulle det heller ikke tillates svenskene å ha noen postforvalter i Helsingør, med mindre det ble tillatt for Danmark/Norge å innrette seg på samme måte i Helsingborg. Forhandlingene ledet denne gang åpenbart til visse overenskomster.

Svenske skyss-skaffere

Stadig ufred og usikre forhold påvirket postgangen i høy grad denne tid, og under den Store Nordiske Krigen 1709—20 var den norske posten gjennom Sverige avskåret i over ti år.

Til å begynne med gikk posten mellom landenes hovedsteder, København og Christiania, etter våre begrep ikke særskilt fort, — således skulle den år 1653 være under veis «elleve og flere Dage». Fordringene var ikke større i det 17. århundre.

Fremkomstmulighetene var naturlig nok på mange steder langs veien gjennom Vest-Sverige meget begren-

sete, spesielt om postsekkene skulle sendes med vogn. Krav om hurtigere post ble imidlertid mer høylydt etterhvert, og forpakterne av postgangen fikk gå med på visse tidsbestemmelser ved inngåtte kontrakter med Postamtet.

Ganske belysende er postiljonenes klager over fremkomsten gjennom Sverige «over stor Vandflod, Veiers Dybhed, Broers Brøstfældighed, Postens Tyngde» osv. Postmesteren ved det norske postkontoret i København, Søren Borthus, uttaler seg slik «... er Postsækkene så store at de små Heste som bruges af Bønderne i Skaane og Bohus, neppe formår at føre dem» (rytter og sekk).

Han fortsetter: «Blev derfor Postsækkene gjort større, hvorom der var reist Spørsmål, risikerede man at Svenskene enten frasagde sig Befordringen, eller også, at de benyttede Vogne, hvormed Posten ville blive end langsommere befordret».

Uttalelsen er meget interessant, da det viser at svenske postbønder blev leiet. Etter direktivene skulle imidlertid den ansvarlige postiljon være av norsk eller dansk herkomst.

Hester ble leiet inn i stor utstrekning hos skyssvertene langs veien gjennom Sverige, og ved større transporter også folk og dragkjerrer.

Kontrakten ble delt opp på flere kontrahenter, således finner vi en Lucie Engelow i Helsingborg som fra 1719 til 1739 hadde ansvaret for postgangen mellom Helsingborg og Varberg. Erstatningen var 216 Rdl. pr. år. En herre ved navn Riiber, som var «väl känd i Bohus och Halland» påtok seg transporten mellom Halmstad og Krogstrand ved den norske grensen for 505 Rdl. pr. år. Han

forlangte imidlertid 20 Rdl. i tillegg for en ekstrareise for forhandlinger med «Skydsskafferne» i Sverige. (Fig. 2).

På denne tid var den stipulerte tiden mellom Helsingborg og Krogstrand 48½ time, men «som det ikke var muligt at overholde».

Det var også meget nøye med hvordan postiljonene skulle være kledd, det dugde ikke med hvilke pjalter som helst. På et sted uttrykkes dette slik: «Forat Posterne kunde være distingerede, hvor de fremkom, skal også dansk-norske Postryttere i Sverige bruke Mundur, som ovenfor nevnt. (I Danmark). Dertil skulle disse på Brystet bære et skilt af Messing, hvorpå foruden Kongens Navnetrækk den Norske Løve maatte være anbrakt. Dette tegn skulle gjøre Tjeneste istedenfor Posthorn, som ved Fredstraktaten var forbudt». (1720).

Overfall

At postgangen gjennom Sverige var et eventyrlig og strabasiøst foretagende både for folk og hester, er ikke vanskelig å forestille seg.

Eksempelene på vansker er også mange og skiftende. Således ble en postiljon avkrevet brupenger ved Kvistrum, Ørekilselvns nedre løp, (nord for Uddevalla). Da han nektet å betale, ble han overfalt med «Hug og Slag». Dette førte imidlertid til at brovakten ble straffet.

Ved en annen anledning ble den norske postsekken funnet hel og uskadd på isen utenfor Helsundsudde i Skåne. Postiljonen lå død ved siden av.

Den mest beryktede plasen på hele strekningen var dog Hallandsåsen, der minst et par alvorlige postran skal ha forekommet.

Det første var i 1757 da pos-

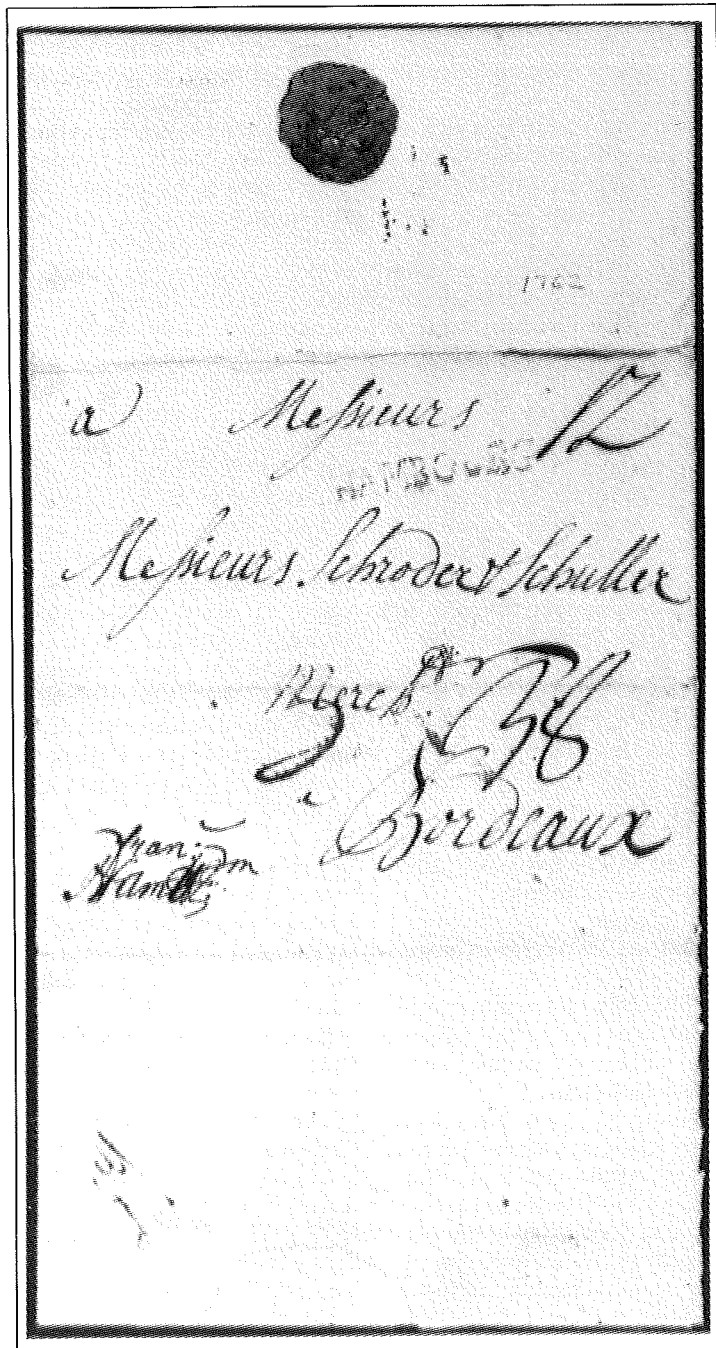

Fig. 2: Brev fra Trondhjem til Bordeaux 1762 befordret gjennom Sverige i lukket sekk. Enkelt porto Hamburg—Bordeaux 25 Sols x $1\frac{1}{2}$ = 38 Sols påskrevet brevet.

tiljonen ble skutt ihjel og postsekken stjålet, av en mann med navnet Simon Bentsen, som senere fikk «plikte» med livet for dette ran. ((Se foto av stenen).

Et annet ran skjedde i 1765. For befordring av verdipost på denne tiden, var det allerede i 1747 fastsatt regler av Postamtet for ekspedering av «Breve med Bankosed-

ler», og postvesenet hadde dermed påtatt seg forpliktelsen til å befordre slik post. Det er derfor overraskende når postmesteren i Christiania i 1758 får en skarp irettesettelse for at han hadde sendt to med «Penge besværede Breve» til København.

Antagelig har overfallet på Hallandsåsen året før vært årsak til at forbud mot verdiforsendelser ble bestemt. Få år senere ble dette forbudet opphevet igjen, da det ville medføre store hindringer for handelen mellom landene.

Forsendelser av verdipost ble senere fratatt rideposten og henvist til den nye kjørende pakkeposten, den s.k. «Ekspressen» som ble etablert i 1788. Denne ble gjenopptatt etter freden i 1809 under navnet «Den Norske Ekspressen», som utviklet seg hurtig til også å omfatte en viss persontrafikk.

I året 1803 ble det opprettet en post- og pakkeforbindelse mellom England og Göteborg. Etter forhandlinger med den engelske og svenske postadministrasjonen, fikk denne også bli benyttet for den norsk—engelske posten. Interessant er i denne sammenheng at den ordinære postgangen mellom Danmark og Norge fikk slutte seg til denne ruten med utveksling ved poststasjonen i Rebas(?) ved Göteborg. (Berrum).

«Rebas»

Etter at jeg hadde skrevet ovenstående har jeg av Institutet för Ortsnamns- och Dialektforskning ved Göteborgs Högskola, fått en del opplysninger om det mytiske navnet «Rebas» i Hans Berrums «Norges Posthistorie 1720—1814».

Om man legger til et ytterligere «b» i navnet «Rebas», og dertil ordet «lid» får man

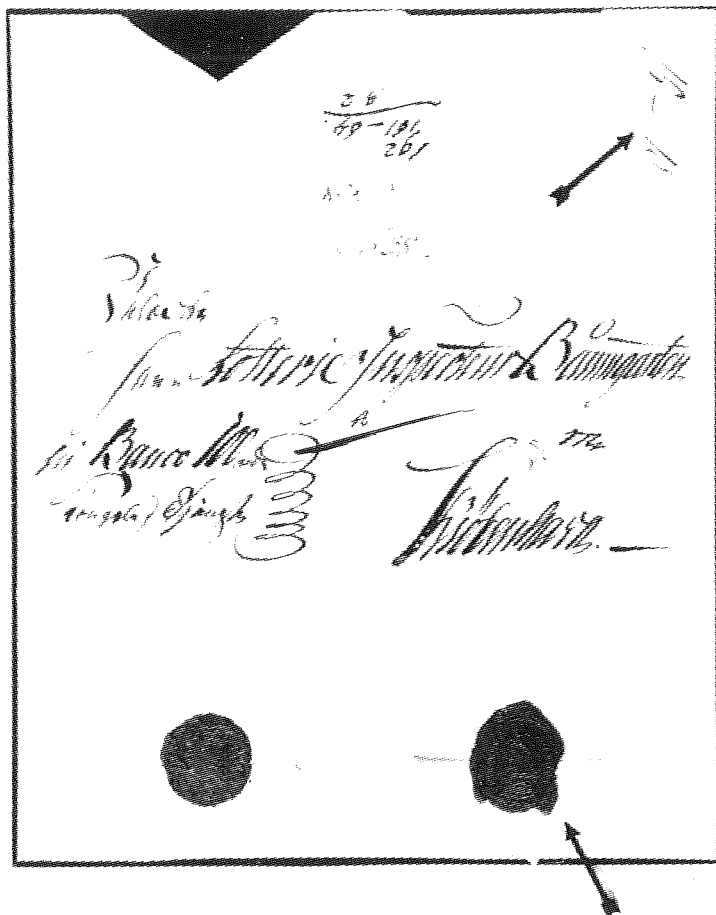

Fig. 3: Verdibrev fra Fredrikstad til København 1786 påskrevet «Banco 100 RD» og «Kongelig Tjeneste». Ikke akseptert som fribrev og påført 10 L.SK. Postkontorets segl «Fridrichstads Norske».

«Rebbas lid», hvilket etter instituttets kilder stammer fra navnet Redberg, en herregård som lå ved Redvägen eller «Danska Vägen».

«Red» eller «Reid» (fornord.) synes å ha betydningen «ridning, ritt», og Redberg skulle da få betydningen «berget hvorover man kunde ride, eller hvorover det gikk en ridevei».

Det nåværende navnet for bydelen er Redbergslid.

«Redbergs lid» ble også en tid uttalt «ribas li(d)», med trolig innvirkning av at en gjestgiver på krogen ved Redberg omkring 1737 hette Anders Ribba (Rebba).

Refererende til boken «Redbergslid» av Bergquist i 1947, så ble vertshuset allerede anlagt på 1600-tallet av danskene som rastested for posttrafikken mellom Danmark og Kungälv (Norge).

I år 1725 var en enke med navn Margareta Billevac innehaver av Danska Vårdshuset, men da hun ikke skjøtte dette bra, ble det overlatt til en båtsmann Anders Rebba, som tidligere nevnt.

Inntil versthuset bygde han et s.k. «wohnhus» for seg og de reisende. Etter 1763 års dombok var vertshuset «afsedt för norska och danska resande».

Som en kuriositet nevner Bergquist at «supen» denne tid kostet tre skilling, dvs. seks øre. Da dette var den eneste krogen på langt hold, var der alltid liv og rørelse, særlig fordi løse elementer med forkjærlighet samlet seg der, og da politioppsikten ikke var særlig effektiv, kunne man sove rusen av seg oppe i bakkene bare noen steg fra krogen. Ikke særskilt passende altså, for trette reisende.

I tidlige skrifter om Göteborg fremgår det at danskene bygde og vedlikeholdt veien selv, og at dette skjedde for deres posttransporters skyld, som ikke fikk passere det befestede Göteborg.

At krogen «Rebbas lid» eller «Danska Gästgivaregården» har hatt stor betydning for samferdselen og posttrafikken forbi det stengte Göteborg, synes å være vel dokumentert.

Mer gåtefull er krogens betydning som poststasjon og senere som forbindelseledd mellom de to postrutene Danmark/Norge og Sverige/England (1803). Fore-spørsel hos postens representanter og Postmuseum i Stockholm, har ikke gitt noe nytt, således finnes ikke navnet «Rebbas lid» opptatt i registeret over gamle poststasjoner i Sverige.

Muligens er dette en mangl eller et spørsmål om krogens status som postkontor.

P.S.

Minnestenen på Hallandsåsen har også fått sitt etterspill. Etter at artiklene var publisert første gang, forsøkte jeg å finne mannen som hadde fotografert minnesmerket, men noen fotograf med det aktuelle navnet fantes ikke på adressestedet.

Deretter var det naturlig å

Fig. 4: Vertshuset ved Danska Vägen omkring år 1900.

Fig. 5: Danska Vägen med Redberget til høyre etter maleri av G. Saloman.

ta kontakt med de berørte myndigheter, dvs. Landsan-

tikvarieämbetet på Länsstyrelsen i Kristiansstad.

Disse ble meget interesserte av saken, men kunne ikke finne noe navn eller stedsangivelse for minnesmerket. Det var helt enkelt ikke registrert som sådant.

Ytterligere et år forløp, da jeg en dag ble oppringt av en entusiastisk dame på Länsstyrelsen i Kristiansstad som fortalte at de hadde funnet stenen på Hallandsåsen.

Siden har jeg fått meddelelse om at plassen er ordnet og restaurert som minnesmerke for ettertiden.

Skal man finne minnesmerket, må man kjøre den gamle veien over Hallandsåsen (idag nye motorvei) og ta av på en mindre grusvei til høyre ca. fire kilometer inn på åsen. Denne veien svinger igjen mot høyre, dvs. mot nord, og der skal man kunne finne stedet inntil veien.

Jeg må tilstå at jeg ikke ennå har hatt mulighet til å besøke minnesmerket, men når dette skjer skal jeg sørge for at det igjen blir fotografert.

Sluttkommentar: Det er merkelig hva et enkelt prospektkort kan bety for en selv og for den posthistoriske forskning.

«FRIMERKER SOM HOBBY» NÅ OGSÅ MED AUKSJONER!

Som abonnent på vårt tidsskrift kan du nå være med på AUKSJONER! «FsH» kommer i 1985 med flere forbedringer både i layout og nye spalter m.v. Men den største og beste forbedringen er at vi igjen begynner med «FSH AUKSJONER» her i Oslo.

Vi tar fortløpende imot innleveringer, og vår første auksjon vil bli presentert i «FsH» nr. 1/febr. Skriv til oss om nærmere opplysninger for innlevering av objekter.

Visning vil bli avholdt i vår butikk «FSH-KJELLER'N» i Ullevålsvn. 15, Oslo 1, og endel av de beste objektene vil bli avbildet i auksjonslisten i bladet.

Et abo på «FsH» i 1985 koster kun kr. 50,- for 4 nr. Prøvenr. sendes mot kr. 10,- i frimerker eller på vår postgirokonto: 2 33 73 27.

FSH-PRODUKT

Boks 92 Kaldbakken, 0902 OSLO 9.

Den «fortapte» samlingen

Av Eivind Evensen

I forrige nr. av NFT, altså nr. 1 1985, kunne vi lese om den tragiske skjebne som ble F. C. Moldenhauers eksponat til Ausipex 84 til del.

Som nabo og venn av Moldenhauer, så og følte jeg hvordan dette gikk inn på ham. Selv om forsikringen var i orden, og han sikkert ikke kom til å lide noe økonomisk tap, så var tapet av den meget vesentlige delen av Norwex «Grand Prix»-samlingen en mental byrde for ham. Det virket som hele interessen for frimerkene var borte, og her fikk man et bevis for at Moldenhauer er mye mer samler enn handler. Gleden ved frimerkene er mye større enn de pengene de kan bringe til kassen.

Invitasjon til julebesøk ble avslått. Deltagelse på utstillinger var uten interesse.

Så en morgen banket det meget hardt på mitt kontorvindu. Utenfor sto Moldenhauer. Smilet og gleden var der igjen.

Og hva var hendt?

Jo, dagen før hadde han mottatt et stort brev, urekommandert, uten avsender og uten verdiangivelse. Frimerkene på brevet var ødelagt, stemplene uleselige. Konvolutten var ikke verd annet enn å havne i søppelkassen. Og dit kastet Moldenhauer den også.

Og innholdet i dette anonyme brevet?

Jo, det var de 15 uerstattelige arkene med Skillings-utgaven 1863!

Hva hadde skjedd?

Var det en som hadde stjålet disse arkene? Fikk han i tilfelle dårlig samvittighet, eller skjønte han at det ikke lot seg gjøre å omsette dette unike materialet?

Var de havnet blant søppel? forstuet seg i pakkerommet i utstillingslokalet? sendt anonymt tilbake?

Ingen kan gi det rette svaret. Men det er da heller ikke så viktig. Det viktigste er at de uerstattelige klenodiene innen norsk filateli igjen ligger trygt i bankhvelvet på Minde.

Frimerke-tallerken 1984

Også for 1984 utga Weibel Frimærker i Danmark en «Frimærkeplatte», den 10. i rekken.

Disse årvisse dekorasjons-tallerknene med frimerkemotiv har sett dagens lys siden 1975, og er blitt meget populære. Denne gang er motivet det frimerket som ifjor ble utgitt til minne om *de danske kroer*. Disse ble opprettet etter kongelig befaling. Under dronning Margrethe I kom det i 1396 en forordning om at det skulle bygges en kro for hver fjerde mil. Denne avstanden fant man imidlertid for stor, og på 1500-tallet ble det utsendt en ny forordning om at avstanden mellom kroene høyst måtte utgjøre 2—3 mil.

Frimerket med Hvidsten Kro er overført i originalfargene til platten, som også har gullkant. Plattene, som er i porselen, er nummererte, og opplaget er begrenset til 1 000.

Kjent dansk frimerkehandler er stukket av

Etterlyst av sveitsisk politi for million-bedrageri

For nylig kom nr. 10/1984 av Norsk Filatelistisk Tidsskrift i retur fra en av adressatene: Jørgen Junior, Zuchwilerstrasse 41, 4500 Solothurn, Sveits. Forsendelsen var merket: «Abgereist, Nachforschungen erfolglos», hvilket fritt oversatt skulle bety: Avreist, etterforskning resultatløs...

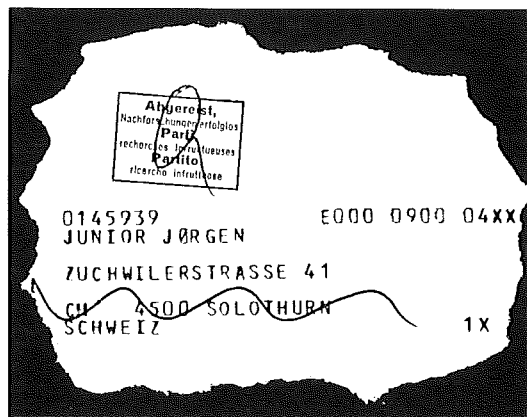
Den kjente danske frimerkehandler og auksjonsmannen Jørgen Junior er altså forsvunnet. Om ikke akkurat sporløst, så allikevel i den grad stukket av at man ikke har klart å finne ham.

Og med ham er ikke så rent få penger også forsvunnet, ifølge sveitsisk politi, — penger som han bl.a. skylder i oppgjør etter sin siste store auksjon i oktober — hvor det ble solgt for 1,4 millioner sveitserfranc, eller noe nær fem millioner norske kroner...

Jørgen Junior var ikke noen hvemsomhelst i Danmark, og danske aviser har vært fulle av spekulasjoner etter at han stakk av fra sin forretning i Sveits. Både Berlingske Tidende og Politiken sier at han er mistenkt for bedragerier i millionbeløpklassen, og at Interpol er på jakt etter ham.

Politiker

Jørgen Junior var tidligere folketingsmedlem i Danmark, valgt inn fra Fremskridtspartiet. Han slo seg for tre år siden ned i Sveits, og har der drevet sine internasjonale frimerkeauksjoner gjennom sitt firma J. J. Solphil A.G. I begynnelsen av desember forlot han sitt hjem i Lüterkofen med kone og to barn, og etterlot seg visstnok en gjeld på flere millioner kroner. Undersøkellesdommeren i byen Solothurn utstedte arrestordre på ham, etter at det kom for dagen at firmaet var ribbet for samtlige verdier. Mange har ikke fått oppgjør for samlinger de har overlatt Juniors auksjoner. Bl.a. har en 67-årig enke tilgode 700 000 danske kroner for salget

av sin avdøde manns frimerkesamling. Hun hadde faktisk ventet et helt år på pengene, og hadde forgjeves flere ganger etterlyst dem. Siste gang hun hørte fra Junior var i midten av november, da han lovte å gjøre opp for seg til midten av desember. Men da dagen opprant, hadde han allerede stukket av.

Syd-Afrika?

Politiet har arbeidet intenst med å finne ut hvor store beløp han skylder, idet Junior hadde innleverere til sine auksjoner fra en rekke land verden over. Politiet antar at han i lengre tid har hatt planer om å trekke mest mulig penger ut av firmaet, for deretter å forsvinne. Forskjellige gjetninger går ut på at han har stukket av til Syd-Afrika, hvor en av hans gode venner har en virksomhet innen samme bransje. Politiet i Sveits sier at det eneste man vet er at han ikke har planlagt å forsvinne fra den ene dagen til den andre. Alt tyder på at han har forberedt seg gjennom lang tid.

Jørgen Junior nøt for en tid tilbake en viss grad av anseelse, men det har en stund gått rykter om at alt ikke var som det skulle være med firmaet. Junior har tidligere avertert sine auksjoner i NFT, i likhet med i de fleste andre større filatelistiske tidsskrifter, men har ikke vært å se i NFTs annonsespalter en tid nå.

Jørgen Junior skrev til Danmarks Frimærkehandlerforening i et brev datert 3. desember at han ventet at firmaet hans vil gå konkurs og at aksjekapitalen ville gå tapt. «Et job et eller andet sted i verden får jeg jo nok», sier han i brevet.

Bedyrer sin uskyld

Da Junior forlot Sveits, etterlot han seg en villa til en verdi av tre millioner danske kroner og en forholdsvis ny Mercedes. Etter at han forsvant har Junior både skrevet brev og ringt til avisen Berlingske Tidende i København. Han sier at han ikke har begått noe kriminelt og at han ikke vil avsløre hvor han befinner seg.

— Jeg flyktet fra Sveits etter råd fra min advokat. Han sa at jeg kunne risikere å bli satt i fengsel mens undersøkelsene omkring mitt firmas økonomi sto på, sier han bl.a. — Jeg kunne risikere at de to andre ansvarlige i firmaet kunne føle seg ført bak lyset, fordi jeg ikke i tide har meddelt hvordan det sto til økonomisk. I stedet for å henvende meg personlig, valgte jeg derfor å orientere dem skriftlig om den økonomiske situasjonen. Og så reiste jeg min vei. Det har nok virket mistenkelig, men jeg var hektisk og mildest talt ikke særlig avslappet på det tidspunkt. Hadde jeg den gang kjent konsekvensene, ville jeg nok ha blitt i Sveits, sier Jørgen Junior til avisen.

E.S.

Kilder: Politiken og Berlingske Tidende.

nft

postkassen

Klubb-blad

Farsund Fil. Forening ønsker å komme i «Byttekontakt» med de klubbene/foreningene som utgir KLUBB-BLAD. Vi har kontakt med 8 stk., men det må da være flere klubber som utgir blad? Hvis det skulle være noen som utgir blad og ikke allerede har kontakt med oss, hører vi gjerne fra dere.

Med hilsen
Terje Skjoldal
sekr.

nft

vi sakser:

Unge svenske frimerketegnere

Tre unge damer har tegnet frimerker som Sverige skal utgi i forbindelse med FN's internasjonale Ungdomsår. De tre, Marina Karlsson, Madeleine Andersson og Charlotte Ankar, har hver på sin måte uttrykt hovedtemaene i ungdomsåret, Delaktighet, Utvikling og Fred.

Det svenske postverket gjennomførte sammen med forberedelsesgruppen for verdensungdomsåret en konkurranse om det beste frimerke-forslaget, en konkurranse som i første rekke var myntet på elever i grunnskolen. Da fristen for å innsende forslag løp ut i september, var det kommet inn 2 499 forslag.

De tre unge kunsternes merker vil bli satt sammen i en blokk som skal utgis på Frimerkets Dag i Sverige, som er 12. oktober. De tre prisvinnerne mottok 8 000,- kroner i premie for sine frimerkeforslag.

(Svensk Filatelistisk Tidsskrift)

De tre unge frimerketegnerne, Madeleine Andersson, Marina Karlsson og Charlotte Ankar foran sine seirende utkast.

Store forhold «over there»

AMERIPEX 86, den FIP-godkjente internasjonale frimerkeutstillingen i Chicago i mai 1986, skal holdes i O'Hare Exposition Centre. Det vil bli over 300 handlere og post-administrasjoner tilstede, og disse kommer til å betale over en million US Dollar i standleie. Bare fra Storbritannia har det meldt seg 38 handlere allerede!

(The American Philatelist)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

Hans Rode AS, Bogstadveien 3, 0355 OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.	Larvik Mynt- og Frimerkeforretning Jan Mo, Storgaten 48, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830
Kjell Ryen, Boks 50 Kaldbakken, 0901 OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.	Odd F. Moe Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Tlf. 02/54 01 07
BC-Frimerker, Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.	Alva AS, Frimerker og Mynter, Prinsensgt. 5, 0152 Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35
Bernt C. Middelthon AS, Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.	K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk, Løkkeveien 28, 4000 STAVANGER. Tlf.: 04/52 23 41
VEST-auksjon R.H. Schiøde, Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13	Orient Frimerker og Mynter, Langbryggen 11, 4800 Arendal, Tlf.: 041/23 255 - 94 266
Frimærkshuset AB S-793 01 Leksand, Sverige. Tlf.: 0247- 113 60	Filateli, Boks 6 Bestum, 0214 OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.
Tore G. Solheim, Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., 0131 OSLO 1. Tlf.: 02/20 30 83.	Anton Holmboe, Stensgt. 7, 0358 OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40
Bryggen Mynt & Antikk, A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN. Tlf.: 05/31 47 36	Nira Frimerker, St. Mariegt. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.
F.C. Moldenhauer AS, Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post: Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.	Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS, Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S. Tlf.: 042/26 902.
K. E. Løvås, Olav Nilssons gt. 6, 4000 STAVANGER.	Norfrim, Bjaaland & Sæther, Post: Boks 5606 Briskeby, 0209 Oslo 2

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Gjelder det KJØP eller SALG handler De TRYGGEST hos

HANDLERFORENINGENS medlemmer

T. Tvedte A/S,

Skjoldenvn. 17, Post: Boks 445, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/21 266

Bengt Lilja Frimärksauktioner AB,

Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige.
Tlf.: 095 46 40/23 62 40

Engers Frimerker,

Post: Boks 15, 2824 Redalen.
Tlf.: 061/81 555.

Tobakk og Frimerkecenteret,

Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49,
Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.

Den Norske Frimerkeforretningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Wennergren-Cappelen AS,

Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, 0105 Oslo 1.
Tlf.: 02/42 86 10.

Ceta,

Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD.
Tlf.: 034/62 630.

ST-Frimerker,

Kirkegt. 1, Post: Boks 389, 4301 SANDNES.
Tlf.: 04/62 33 32

Kjell Germeten AS

Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg,
0207 Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.

Skien Mynt & Frimerkehandel

Telemarksgt. 22, Post: Boks 322, 3701 Skien
Telefon 035/20 615

Magne Hogneland AS-Skanfil

Flotmyrgt. 173, Post: Boks 1529 Risøy, 5501 Haugesund.
Tlf.: 047/ 29 340

Hamar Mynt- og Frimerkeforretning Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.: 065/22 818

Chr. Winther-Sørensen AS

Boks 83, 1371 Asker.
Tlf.: 02/78 26 31

Norsk FDC-service A/S,

Boks 109, 4601 Kristiansand S.

Frimerkehuset AS

Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen
Tlf. 05/31 44 20.

Kristiansen og Brunsæl Frimerkeforretning,

Thv. Meyersgt. 47, Oslo 5. Tlf.: 02/37 79 63 Post: Boks
2041 Grünerløkka, 0505 Oslo 5. Tlf.: 02/26 28 72

Frimerkehjørnet,

Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616
St.H., 0131 Oslo 1, Tlf.: 02/69 47 21

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14,
Post: Boks: 203, 1701 Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruungade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf.: Danmark 095456/12 52 88

NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

STIFTET 1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05)

Tilsluttet: International Federation of Stamp Dealer's Association (IFSDA)

Norsk Stempelsamlerforening - hva er det?

Av Gaute Lende

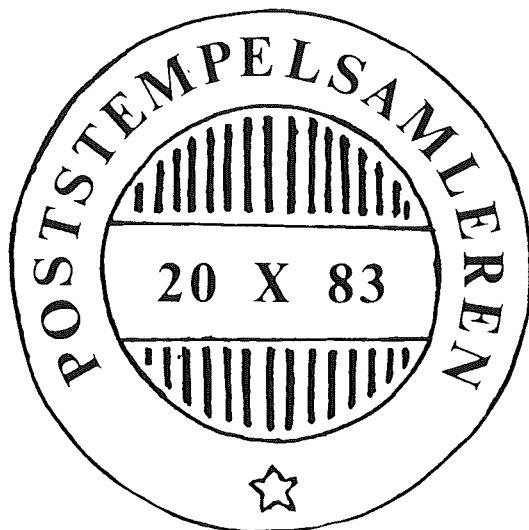
Hva er Norsk Stempelsamlerforening?
Ja, dette er vel et spørsmål enkelte lesere sitter igjen med etter å ha lest «MELDING OM NEDLEGGELSE AV NORSKE POSTKONTORER» av John Torstad (NFT 10/84 s. 506). Riktignok er vi bare nevnt to ganger i artikkelen (derav én gang feilaktig benevnt «Stedstempelsamleren»), men jeg synes det kunne være på sin plass å komme med en liten presentasjon. Dessuten skrives det spalte opp og spalte ned om hvor populært poststempel-samling/hjemstedssamling har blitt.

Norsk Stempelsamlerforening ble startet 21.10.1983 etter at over 50 poststempelsamlere over hele landet hadde tilkjennegitt sin interesse for en slik forening. Siden har medlemstallet bare øket, og vi var ca. 100 medlemmer ved årsskiftet.

Medlemmenes samleområder spenner over et vidt felt, fra geografisk avgrenset samleområde via tidsavgrenset, til å avgrense samlingen til å gjelde bestemte stemplettyper, f.eks. stempler med kronet posthorn (P og PN).

Som det framgår av vedtektene, kan medlemmene få tilsendt medlemsregister med de enkelte medlemmenes samleområde. Den aktive samler kan på denne måten finne mange gode bytteforbindelser. Medlemslisten suppleres hver vår f.o.m. 1985.

«Poststempelsamleren» er utkommet med seks nummer til nå. De fem første var enkle stensilerte A4-ark, men fra 6. nummer trykkes bladet i offset i A-5-format. «Poststempelsamleren» inneholder opplysninger om postkontorer, brevhus og postekspedisjoner med tilhørende stempler i form av artikler som medlemmer skriver. Vi prøver også å få med opplysninger om nye første- og sistedagsavstemplinger, og om opprettelser og nedleggelser av postkontorer/brevhus. Det vil i år også bli en «føljetong» over poststeder som

Vignetten på førstesiden av foreningens medlemsblad.

ikke har fått tildelt stempel med inngravert postnummer. Til sist nevnes småannonser, som er en viktig del av kontakten medlemmene imellom.

Det stilles ingen spesielle krav til å bli medlem i foreningen.

Foreningens adresse er: Norsk Stempelsamlerforening v/Gaute Lende, 2963 ULNES.

Nedenstående vedtekter gir forøvrig et godt bilde av foreningens formål og hvordan den drives.

Norsk Stempelsamlerforening — Vedtekter

- §1. Norsk Stempelsamlerforening ble stiftet den 20.10.1983, og er en frittstående og uavhengig forening for poststempelsamlere.
- §2. Norsk Stempelsamlerforening har til formål å fremme interessen for stempelsamling, og spre informasjon om poststeder, postekspedisjoner og tilhørende stempler.

Dette formålet søkes oppnådd ved utgivelse av bladet POSTSTEMPELSAM-

LEREN som er foreningens organ, og som utkommer med seks nummer i året eller etter behov.

Formålet innebærer at medlemmene selv aktivt bidrar med stoff og opplysninger om sitt område gjennom POSTSTEMPELSAMLEREN.

- §3. Som medlemmer opptas enhver person som har fylt 18 år. Yngre medlemmer kan opptas på spesielle vilkår.
- §4. Utmeldelse skjer skriftlig og før utgangen av året.
Medlemmer som ikke betaler kontingenten innen utgangen av februar, strykes automatisk som medlem.
- §5. Medlemmene får tilsendt POSTSTEMPELSAMLEREN samt foreningens vedtekter. Etter seks måneders medlemskap kan vedkommende medlem på forespørsel få tilsendt medlemsfortegnelsen mot et gebyr på kr. 15,-.
- §6. Det er forbudt å kopiere og spre medlemsfortegnelsen til andre utenom foreningen.
- §7. Foreningen ledes av en forretningsfører som administrerer og redigerer POSTSTEMPELSAMLEREN, fører foreningens regnskap og på forespørsel framlegger dette i revidert form for medlemmene i januar hvert år. Forretningsføren innrømmes en rimelig årlig godtgjørelse.
- §8. Inntil 50 % av årlig overskudd avsettes til et fond til støtte for forskningsarbeid og utgivelse av publikasjoner med tilknytning til stempelsamling. De resterende 50 % avsettes til et driftsfond.
- §9. Ved foreningens oppløsning skal foreningens midler forvaltes av Norsk Posthistorisk Selskap.

Dette må i så fall også være en «nyoppdagelse».

De to (muligens fire) fellingsblokker ble — så vidt jeg vet — først omtalt av Arne Tørud i Frimerke-kontakt nr. 1/57 og senere av Svend Wiegand Hansen i NFT nr. 3/70. Jeg skriver dette fordi jeg mener det er viktig at «kjente filatelister» viser til tidligere litteratur i emner de tar opp. I dette tilfelle har jeg en følelse av at det ikke spilles med åpne kort, dvs. at det ikke er passet på å vise til at det meste som omtales forlengst er publisert.

I de tidligere artikler er sekundære kjenne-tegn for ekstratypene av type 1 i de nevnte fellingsblokkene angitt med typebetegnel-sene 1a—1c henholdsvis 1a—1f, referanser som også Moldenhauer benyttet seg av ved sin presentasjon av blokken i NFT nr. 7/1984.

Når det så gjelder 40-blokken spesielt må det vel være klart at denne representerer noe av det mest spennende som har hendt norsk filateli på lenge. Jeg har fått vite at blokken vil få den inngående beskrivelse i tidsskriftet den fortjener i den nærmeste fremtid.

Med vennlig hilsen

Tore Nygaard,

S-58246 Linköping

Til seriøse samlere leverer vi fri-mærkeudvalg med såvel billigere som dyrere mærker i meget høj kvalitet. Vi giver op til 50 % rabat ved store køb. Udvalgene til-sendes portofrit og uden købe-tvang til gennemsyn.

Vore specialer er Norden, Tysk-land, Schweiz, England, Østrig, DDR., Ungarn samt U.S.A.

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, samt Rusland og Po-len.

Prøv et udvalg, vi tror, De bliver glædeligt overrasket over priser og kvalitet.

COLLECTION BUILDER ApS

Tranemosevej 60 H,
DK-2750 Ballerup, Danmark

nft

postkassen

20 øre Pl. III, 1891

Under denne overskrift har herr Snarvold et innlegg i NFT nr. 10/1984. Bakgrunnen er den nyoppdagede 40-blokk som i høst ble solgt på Moldenhauers auksjon. Ved en ukritisk lesning av innlegget kan man få det inntrykk at herr Snarvold ved tidligere studier og granskning i all hast ved auksjonen har kunnet påvise at det med stor sikkerhet ble brukt to fellingsblokker med ekstratypene 2 og 3 i platen.

Skip og post i lokale ruter i Trøndelag (Del 6):

Dampskipene erobrer Orkedalsfjorden og Gulosen

Av Tore Gjelsvik

Dampskipsfarten mellom Thronthjem og Orkedalen tok til på et meget tidlig tidspunkt. Avstandene var riktignok korte, men vegene over land var på midten av 1800-tallet krokete og tungvinte. Dampskipene ga en vesentlig hurtigere forbindelse mellom Thronthjem og Orkedalsøen.

Allerede på 1840-tallet gikk statsdampskipene lystturer på Thronthjemsfjorden når de hadde anledning til det. Turene gikk da ofte rundt Bynæsset, inn Korsfjorden og videre inn i de to fjordarmene Orkedalsfjorden og Gulosen, se. Fig. 53.

Den første regulære rute her kom med dampskipet «Nidelven» på slutten av 1850. En av rutene gikk nemlig til Orkedalen om Rødbjerget i Stadsbygden. Det ble imidlertid med de få turene i 1850, og noen postførsel på disse er hittil ikke dokumentert. Når «Nidelven» senere dukket opp på Orkedalsfjorden, var det også for dette skip bare snakk om lystturer.

Dampskipet «Martello» ordner opp

Virkelig fart mellom Thronthjem og Orkedalen ble det først da byggmester

Gustav Olsen i Thronthjem gikk til innkjøp av det lille dampskipet «Martello» i februar 1856 [1], [4]. Dette var en hjuldamp av tre, opprinnelig bygget i England i 1843 for et interessentskap i Randers i Danmark. Størrelsen var 14,5 commercelæster, tilsvarende ca. 30 netto registertonn. Før «Martello» kom til Thronthjem, hadde skipet også vært brukt et par år på Skiensfjorden, samt vært en tur innom Sandefjord.

Byggmester Olsen anskaf-

fet «Martello» først og fremst for buksering av prammer med sten til det nye moloanlegget som han holdt på å bygge utenfor Thronthjem. I ledige stunder ble skipet også benyttet til annen virksomhet. Byggmester Olsen hadde tydelig sans for forretninger, og satte «Martello» i fart akkurat der det måtte passe best; i faste ruter, til buksering, trampfart, lystturer osv. Siden «Indherred» (Nr. 1) gikk i ruter på Indherred, holdt

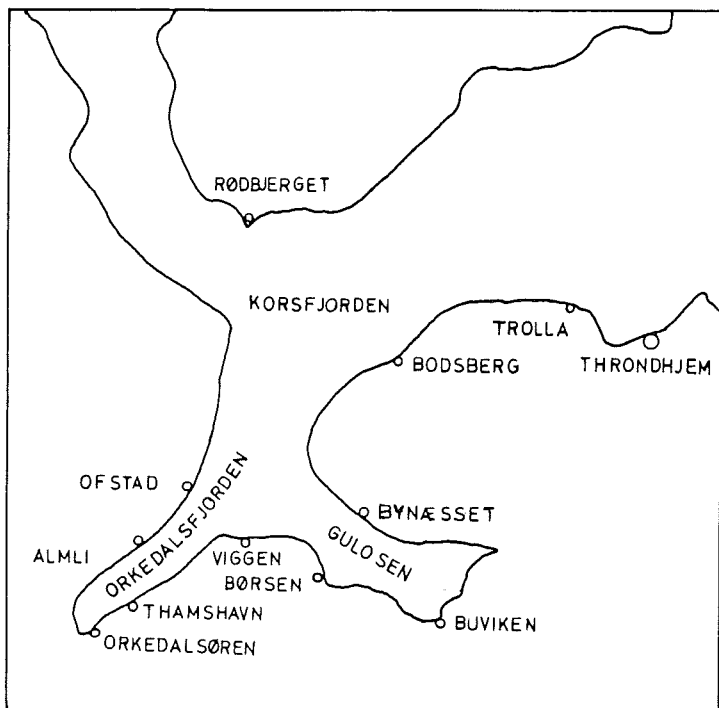

Fig. 53. Den sydvestlige delen av Thronthjemsfjorden med fjordarmene Orkedalsfjorden og Gulosen.

PÅMELDING

TIL

LANDSMØTET OG «BERGEN ÅTTIFEM»

ARRANGEMENTER:

Ant.
pers.

«TREFFPUNKT»

_____ på Alvær Hotel 21/6 kl. 18.30 à kr. 150,- kr. _____

_____ Sightseeing 22/6 kl. 13.00 à kr. 50,- kr. _____

_____ Festbankett m/Palmarés 22/6 kl. 19.00 à kr. 275,- kr. _____

_____ Avslutningslunch 23/6 kl. 13.00 à kr. 100,- kr. _____

Total kr. _____

Navn: _____

Adresse: _____

Poststed: _____ Tlf.: _____

Påmelding og betaling sendes til:

NORDHORDLAND REISEBYRÅ A/S,

5100 ISDALSTØ.

Bankgiro nr. 3632.09.01140 (mrk. innbet. «BERGEN ÅTTIFEM»).

Vi er selvsagt behjelpelig med fly/tog/båtbilletter til landsmøtet

— vårt tlf.nr. er 05/35 05 20.

PÅMELDINGSFRIST: 15. APRIL

BESTILLING

AV

HOTELLROM UNDER «BERGEN ÅTTIFEM» PÅ FANTOFT SOMMERHOTEL

Ant.
pers.

_____ Enkeltrom à kr. 265,- pr. natt inkl. frokost kr. _____

_____ Dobbeltrom à kr. 180,- pr. person inkl. frokost kr. _____

_____ 4-sengs rom à kr. 110,- pr. person inkl. frokost kr. _____

Total kr. _____

Ankomstdato: _____ Avreisedato: _____ Antall dager: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Poststed: _____ Tlf.: _____

Bestilling og betaling sendes til:

NORDHORDLAND REISEBYRÅ A/S,

5100 ISDALSTØ.

Bankgiro nr. 3632.09.01140 (mrk. innbet. «BERGEN ÅTTIFEM»).

Vi er selvsagt behjelpelig med alternativ overnatting.

— vårt tlf.nr. er 05/35 05 20 — spør etter Nilsen

NB: Det er ordnet med rabatter for de som ønsker å benytte fly til Bergen. Nærmere opplysninger og rabattbevis fås ved henvendelse til ovennevnte byrå.

BESTILLINGSFRIST: 15. APRIL

PROGRAM FOR LANDSMØTE OG «BERGEN ÅTTIFEM»

Tirsdag 18. juni:

- Kl. 10.00: Utstillingen monteres. Selvmontører får adgang til å sette opp egne samlinger frem til ca. kl. 20.00

Onsdag 19. juni:

- Kl. 12.00: Utstillingens høytidelige åpning.
Mottagelse for innbudte.
Kl. 14.00: Utstillingen åpner for publikum.
Juryen begynner bedømmelsen av samlingene.
Kl. 19.00: Utstillingen stenger.

Torsdag 20. juni:

- Kl. 12.00: Utstillingen åpner.
Kl. 19.00: Utstillingen stenger.

Freddag 21. juni:

- Kl. 10.00: Møte i Posthistorisk Selskap.
Kl. 12.00: Utstillingen åpner.
Kl. 18.30: Avgang fra Fantoft til «Treffpunkt» på Alvær Hotel.
Kl. 19.00: Utstillingen stenger.

Lørdag 22. juni:

- Kl. 08.30: Representantene møter til registrering.
Kl. 09.00: Representantskapsmøte på Fantoft.
Kl. 10.00: Utstillingen åpner.
Kl. 13.00: Sightseeing med buss fra Torvalmenning.
Byrundtur med besøk i Hilmar Rekstens samlinger.
Kl. 19.00: Utstillingen stenger.
Kl. 19.00: Festbankett med Palmarés i Kongesalen på SAS Royal Hotel.

Søndag 23. juni:

- Kl. 10.00: Generalforsamling i Landsforeningen for Norske Motivsamlere.
Kl. 10.00: Utstillingen åpner.
Kl. 13.00: Avslutningslunch på Fantoft.
Kl. 14.30: Gjennomgang av de utstilte juniorsamlingene, NFU ungdomsledersamling.
Kl. 16.30: «Bergen Åttifem» stenger sine dører.
Nedtaging av samlingene.

VELKOMMEN TIL «BERGEN ÅTTIFEM» OG LANDSMØTET I NORSK FILATELISTFORBUND

«BERGEN ÅTTIFEM» holdes i Bergenshallen, Vilh. Bjerknes vei 24 på Slettebakken i søndre bydel av Bergen.

Innkvarteringen er på Fantoft Sommerhotell, adresse Fantoftveien 14, 5036 Fantoft. Beliggenheten er like i nærheten av Bergenshallen. Fantoft Sommerhotell har alle rettigheter.

Alle utstillere, postverk og handlere med stand er invitert til den høytidelige åpningen av utstillingen i Bergenshallen kl. 12.00 den 19.6.

Møtet i Posthistorisk Selskap fredag kl. 10.00 og generalforsamlingen i Landsforeningen for Norske Motivsammlere søndag kl. 10.00 holdes begge på Fantoft Sommerhotell.

«Treffpunktet», som samtidig er åpningen av Landsmøtet i Norsk Filatelistforbund, er en utfukt til Alvær Hotel på Lindåshalvøya. Bussen går fra Fantoft Sommerhotell kl. 18.30 og til Steinestø, der man kjører ombord i ferjen som tar godt ti minutter over fjorden til Isdalstø. Derfra drar man videre med buss til Alversund, der hotellet ligger. Turen tar ca. en time. Her blir det tradisjonell servering, og man hygger seg frem til kl. 23.30 da det er dags for returen for å være frisk og opplagt til åpningen av Representantskapsmøtet i Norsk Filatelistforbund. Inntegning av delegatene skjer lørdag fra kl. 08.30. Stedet for Representantskapsmøtet er også Fantoft Sommerhotell. Representantskapsmøtet avsluttes kl. 16.30.

Besøkende som ikke deltar i Representantskapsmøtet, har fri for shopping frem til kl. 13.00, da de som har meldt seg, møter på Torvalmenning utenfor TTK-kiosken. Det blir så sightseeingtur med buss rundt i byen og omegn, før man møtes på Fjøsanger og ser på Rekstens sølv-samlinger. Disse samlingene blir regnet for å være noe av de beste og fineste vi har her i landet. De kan anbefales på det beste.

Klokken 19.00 samles man til landsmøte- og utstillingsbankett i Kongesalen på SAS Royal Hotel på Bryggen. Det er bussavgang fra Fantoft Sommerhotell kl. 18.15.

Baren stenger kl. 01.00 søndag morgen, og da er det tid til å komme seg hjem. Bussavgang fra SAS Royal Hotel kl. 01.30. Et firemanns orkester spiller ved bordet og til dans.

Det vil bare bli delt ut store vermeilmedaljer og ærespriser under banketten, så det skal bli god tid til å hygge seg etter måltidet.

Søndag er fridag frem til avslutningslunchen på Fantoft Sommerhotell kl. 13.00.

Andre og nærmere opplysninger gis enten ved henvendelse til byrådet eller til utstillingskomiteen, Postboks 49, 5032 Minde.

Og så, velkommen alle sammen, men husk å sende påmeldingsblankettene innen fristens utløp.

Utstillingskomiteen

Transportmuligheter

Flybussen for såvel SAS som Braathen går fra Flesland flyhavn og stopper i Storetveitveien bare knappe fem minutters vei fra Fantoft Sommerhotell. For hjemreise stopper bussen også i Storetveitveien, og avgang derfra er ca. en time før flyavgang.

De som kommer med jernbane, går rett over gaten til Busstasjonen, der man tar FOM-bussen til Storetveitveien.

Buss fra hotellet til sentrum er enklest med FOM-busser fra Storetveitveien.

Fra Fantoft Sommerhotell går det en snarvei til Vilh. Bjerknes vei, som er endestasjon for bybuss nr. 3. Den passerer forbi Bergenshallen og stopper ved Permanenten midt i byens sentrum. Fra sentrum til Bergenshallen, tar man bybuss nr. 3 i Nygårdsgaten. Ønsker man sightseeing utenom det planlagte, henvender man seg til hotellet eller til TTK-kiosken på Torvalmenning.

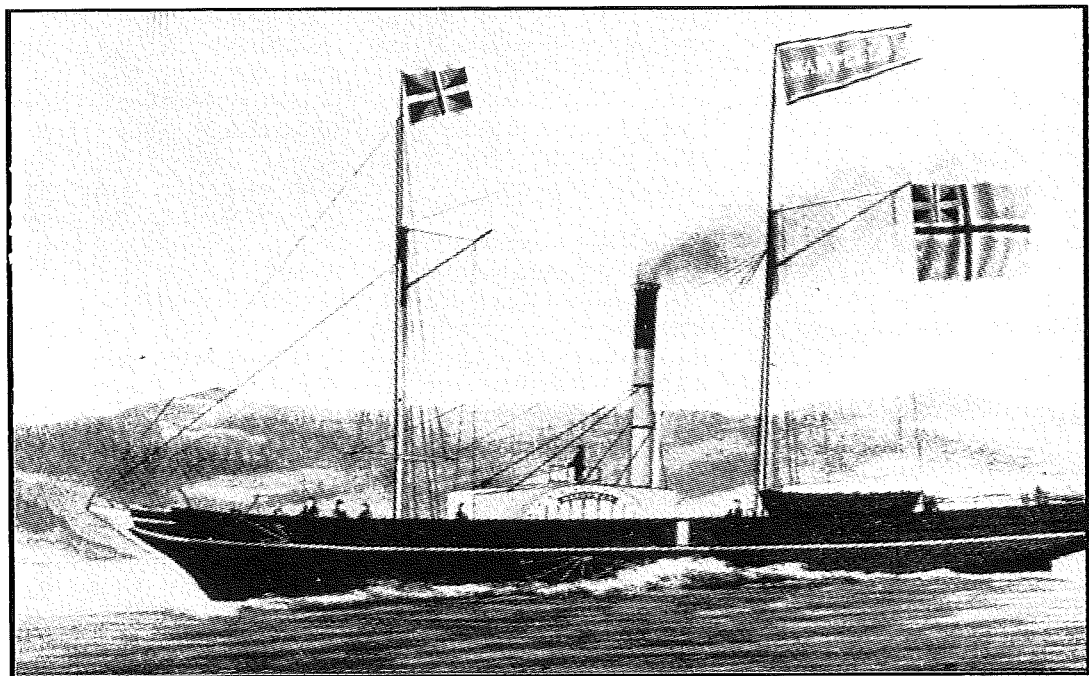

Fig. 54. Dampskipet «Martello». Etter Olaf T. Engvig.

«Martello» seg mer på Orkedalsfjorden og Strindenfjorden. Etter hvert ble Orkedalsfjorden skipets hovedbeskjeftigelse, men det hadde også tid til å vikariere for dampskipet «Indherred» (Nr. 1) når dette var til reparasjon. «Martello», Fig. 54, var i det hele tatt en liten og fleksibel båt som viste at lokal dampskipsfart kunne lønne seg.

Dampskipsfarten på Orkedalen økte i årenes løp, og det ble etterhvert klart at «Martello» begynte å bli for liten. Det hevet seg kraftige røster om et større og bedre dampskip i rutene på Orkedalsfjorden, og dette førte til at enkelte andre forsøkte seg med konkurrerende ruter. I 1867 og 1868 gikk således «Kong Oscar» på Orkedalen i tillegg til den tradisjonelle farten på Indherred og turene på Uttrøndelagen. I 1869 var «Indherred» (Nr. 2) i fart her en kortere tid. Også dampskipet «Fram» gikk høsten 1868 og våren 1869

faste turer på Orkedalen. Den endelige løsningen kom på slutten av 1869 da «Martello» ble avløst av det nybygde dampskip «Orkla» (Nr. 1). «Martello»s dampmaskin ble i 1870 tatt ut og satt inn i det nye dampskipet «Nea».

Posttransporten med dampskipet «Martello».

Det har gått post med «Martello», men det er mange uklare forhold i denne forbindelse. Første gangen man finner skipet omtalt i Postvæsenets protokoller [12] er i 1867, og det er da oppført i rute Trondhjem—Indherred. Dette må åpenbart være en feilskrivning for Trondhjem—Orkedalen, da det ikke er kjent at «Martello» har gått på Indherred i årene 1867—69. Ifølge protokollene er det skipsføreren som har vært ansvarlig for posten og har fått en godtgjørelse på 15 Speciedaler pr. år for å bringe posten fra og til postanstaltene. I 1869 omta-

les også tømning av postkasse ombord [11], [12].

Hvordan det har vært med «Martello» og posten i årene før 1867, er i øyeblikket ukjent.

De filatelistiske spor etter posttransporten med «Martello» er forbausende få [35]. Det er mulig at den forholdsvis korte strekningen mellom Trondhjem og Orkedalsøen, og det lille antall anløp underveis, har gjort sitt til at det ikke har vært så mye post som er blitt levert inn og behandlet ombord. Skipet har ikke hatt noe eget post-

Fig. 55. Blekkannullering pr. Martello 23.7.69. Fra forfatterens samling.

stempel, og det har heller ikke vært postekspediter fra Postvæsenet med ombord. Fig. 55 viser den hittil eneste registrerte blekkannullering fra dampskipet «Martello» [36]. Teksten er *pr Martello* 23.7.69, og kan neppe være laget andre steder enn ombord.

Det skulle også være mulig å finne brev med påskrift *pr «Martello»* eller lignende, såvel fra skipets normale turer på Orkedalsfjorden som fra de perioder hvor skipet har vikariert i ruter på Indherred, men slike er hittil ikke registrert.

Det er heller ikke registrert post fra de turene dampskipene «Fram», «Indherred» (Nr. 2) og «Kong Oscar» gjorde på Orkedalsfjorden i årene 1867–69. Dampskipet «Fram» var ikke offisielt postførende, men brev som har gått med dette kan naturligvis tenkes å forekomme. Tilsvarende er det med «Indherred» (Nr. 2). Dette skipet var offisielt postførende i Indherredsrutene, men ikke på Orkedalsfjorden. Anderledes er det med «Kong Oscar». Dette skipet hadde postkasse ombord allerede i 1867 og godt-

gjørelse for å ta post i kassen også på turene på Orkedalen [12]. Det burde derfor være mulig å finne kassebrev fra Orkedals-farten i likhet med det som er vist i Fig. 17 fra en tur på Indherred.

Bygdefolket overtar med dampskipet «Orkla» (Nr. 1)

Den økende trafikken på Orkedalsfjorden og kravene om et større skip til avløsning for «Martello» førte til at Det Ørkedalske Dampskipsselskab ble stiftet i desember 1868 [4]. Selskapets første skip, «Orkla» (Nr. 1), var en skruedamper av jern, Fig. 56, bygget ved Trolla Brug i 1869. Skipet var 90 fot langt og 106 bruttotonn. Det overtok etter «Martello» og ble satt i rute mellom Thronhjøm og Orkedalsøren i november 1869. Dampskipet «Orkla» (Nr. 1) holdt det gående i Orkedals-ruten til 1899, i tilsammen 30 år. Merkelig nok fikk skipet stort sett gå alene i denne ruten, mens det var hård konkurranse mange andre steder. Helt uten konkurranse var det imidlertid ikke, noe som vil bli omtalt nærmere lenger frem.

I 1899 ble «Orkla» (Nr. 1) avløst av det nybygde dampskip «Orkdal», også tilhørende Det Ørkedalske Dampskipsselskab. Den gamle «Orkla» (Nr. 1) ble i 1903 solgt til Frosta Dampskibsselskab, som i 1908 døpte skipet om til «Tautra». Senere finner man det under flere navn frem til 1949.

Posttransporten med dampskipet «Orkla» (Nr. 1)

Da «Orkla» overtok etter «Martello» i november 1869, fikk skipet også overført «Martello»s brevkasse. I 1870 er «Orkla» ført opp med samme postgodtgjørelse som «Martello» hadde, dvs. 15 Speciedaler til føreren for å tømme postkassen og bringe posten til og fra de respektive postanstalter [12]. I 1878 ble dette endret slik at det nå var skipet, dvs. redet, som fikk ti kroner pr. måned pluss en krone pr. tur med retur for å hente og avlevere posten. Satsene ble senere etter hvert øket noe, men hadde samme grunnlag, med et månedlig beløp pluss noe for hver tur.

Det kom aldri noen postekspediter fra Postvæsenet

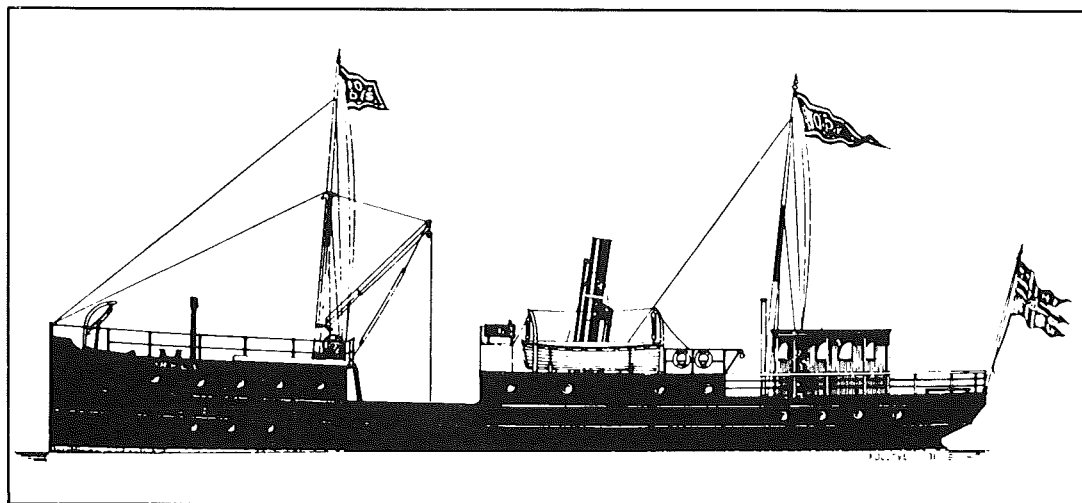

Fig. 56. Dampskipet «Orkla» (Nr. 1), tegnet av konservator Bård Kolltveit. Etter Olaf T. Engvig.

1885. Sommerroute 1885.

for

mellem Trondhjem og Orkedalen
fra og med 6te Juli førstk.
til 15de September.

Fra Trondhjem

hver Mandag .	Kl. 8	Formiddag
„ Onsdag .	„ 8	—
„ Torsdag .	„ 6	Eftermiddag
„ Fredag .	„ 6	—
„ Lørdag .	„ 6	—

Fra Ørkedalen

hver Mandag .	Kl. 2	Eftermiddag
„ Onsdag .	„ 2	—
„ Fredag .	„ 7	Morgen
„ Lørdag .	„ 7	—
„ Lørdag .	„ 9	Aften.

Skibet vil hveranden Uge overlige i Ørkedalen fra Lørdag Aften til Søndag Aften efter nærmere Bekjendtgjørelse hver Gang.

Viggen anløbes hver Mandag paa Tour til Trondhjem og hver Onsdag paa Tour fra Trondhjem, hvorimod Ofstad og Almlø sløpes de Toure Ved Trolla, Bynæs, Ofstad og Almlø stoppes efter Signal. Slæbning i Routen forbeholdes.

Gods expederes hver Tirsdag, Torsdag, Fredag og Lørdag ved Skibets Liggeplads, Jernbanekaiaen. De tre sidste Dage til Kl. 5 Efterm.

Obs. Skibet er ikke ansvarlig for med samme fragtet Gods længere end 14. Dage efter Afsendelsen. Varer, der ankommer til Trondhjem, maa strax afhentes fra Kaiaen, hvor de ligge for Modtagerens Resiko.

Ørkedalen den 15de Juni 1885.

Directionen.

Trondhjem Keltide Regjeringen

Fig. 58. Blekkannullering Orkla 17/6. Fra forfatterens samling.

Den eldste daterbare er fra 14.12.1869 [11] og den yngste er på NK 56 VI utgitt 1891. Håndskriften er noe varierende, så det er tydelig at det er flere personer som har vært inne i bildet i løpet av det aktuelle tidsrom. Fra årene 1892—99 er det hittil ikke registrert noen sikre blekkannulleringer fra «Orkla» (Nr. 1). Trolig har det i denne tiden bare vært annullert med kryssede blekk-streker eller skrevet dato/måned/årstall uten skipsnavnet. Frimerkemateriale som har kommet fra Orkedalen tyder nemlig på at nettopp dette har vært tilfelle. Blekkannulleringer

Fig. 57. Sommerrutene til dampskipet «Orkla» (Nr. 1) i 1885. Kilde: Postbiblioteket.

med ombord på «Orkla» (Nr. 1), og skipet fikk heller aldri noe eget poststempel. Mange dampskip fikk på midten av 1880-tallet utlevert 3-rings nummerstempler, men «Orkla» (Nr. 1) var ikke blant disse. Årsaken var trolig at ruten var kort, og for det meste uten faste anløp underveis. Sommerruten fra 1885, Fig. 57, forteller klart om hvordan det ble stoppet på signal. Det meste av pos-

ten har tydeligvis vært sekkepost mellom Trondhjem og Orkedalen postanstalter.

Det er tross alt kjent en del blekkannulleringer fra «Orkla» (Nr. 1), så en del post har nok blitt levert inn og behandlet ombord. Disse blekkannulleringer har tekst Orkla og er dels uten datering, dels med dato og måned, Fig. 58, og dels også med årstall. Noen har i tillegg et blekk-kryss, Fig. 59.

Fig. 59. Blekkannullering Orkla 31/10 med kryss. Fra forfatterens samling.

Orkla er i det hele tatt såpass sjeldne at kryssede blekkstreker eller lignende kanskje har vært det vanligste i hele den 30-årsperiode hvor skipet gikk på Orkedalsfjorden, men nærmere dokumentasjon for dette mangler.

Dampskipet «Orkla» (Nr. 1) får konkurranse

Det var jevnt over forholdsvis små skip som bød dampskipet «Orkla» (Nr. 1) konkurranse. Det første av disse var «Trolla», et av de minste rutegående skip som har vært på Throndhjemsfjorden [4]. Dette var en skruedamper av tre og jern, bygget ved Trondhjems mekaniske Verksted A/S i 1874, og bare 55,1 fot og 18 bruttotonn. «Trolla» ble til å begynne med satt i rute mellom Throndhjem og Børsen. Senere ble det også andre ruter, blant annet mellom Børsen og Buviken, samt mellom Throndhjem og Aasen. Skipet var i det hele tatt fleksibelt, og lignet i så måte mye på «Martello». Noen rutefart på selve Orkedalsfjorden ble det imidlertid aldri, så konkurransen med dampskipet «Orkla» (Nr. 1) har bare vært på strekningen fra Throndhjem rundt Bynæsset til Gulosen.

I oktober 1879 gikk dampskipet «Jølster» en tid i ruten til «Trolla», mens sistnevnte var til reparasjon. Ellers gikk «Trolla» jevnt og trutt i sine mange ruter på Throndhjemsfjorden frem til ca. 1890. Skipet ble da solgt til Namsos.

Dampskipet «Trolla» har ikke vært offisielt postførende i rutene mellom Throndhjem og Gulosen, og noen spor etter uoffisiell posttransport er hittil ikke registrert.

Våren 1875 måtte dampski-

pet «Orkla» (Nr. 1) til oppussing. Skipets rute ble i det aktuelle tidsrom opprettholdt av dampskipet «Kvik», som da naturligvis også overtok postførselen. Noen spor etter denne er hittil ikke registrert, men bør kunne finnes.

I 1875 løp nok en liten skruedamper av stabelen i Hommelvig [4]. Det var dampskipet «Parat», bygget av tre, 79,6 fot langt og 42 bruttotonn. «Parat» var først og fremst beregnet på buksering og skyssing, men gikk også lystturer og deltok i regulær rutefart. I 1876 opprettholdt skipet således en forbindelse på Orkedalen. Senere ble det andre ruter, blant annet på Uttrøndelagen. Dampskipet «Parat» var i virksomhet på Throndhjemsfjorden frem til 1903. Skipet ble senere solgt ut av distriktet. Noen postale spor etter «Parat» i ruten på Orkedalen i 1876 er hittil ikke funnet.

Våren 1876 kom det ytterligere en fjorddamper til Throndhjem. Det var dampskipet «Bjørnen», bygget i 1866 i Götheborg [4]. Skipet var en skruedamper av jern, 60 bruttotonn og 77 fot, opprinnelig bygget for et interessentskap i Midthordland. I 1876 ble skipet kjøpt inn av

M. Thams & Co. I Meldalen og satt i rute mellom Throndhjem, Børsen og Orkedalsøren via Gjedestranden. Videre gikk skipet i ruter på Uttrøndelagen.

Dampskipet «Bjørnen» opprettholdt sine ruter på Orkedalsfjorden også i 1877 og 1878, senere ble det bare Uttrøndelagen og annen virksomhet. Noen offisiell postførsel i rutene på Orkedalsfjorden har skipet ikke hatt, og noen filatelistiske spor er hittil ikke registrert.

Dampskipet «Uttrønderen» inntar Gulosen

Den siste av konkurrentene til dampskipet «Orkla» (Nr. 1) ble dampskipet «Uttrønderen» [4]. På Børsen var man lei av den høyst utilstrekkelige dampskipsfart som de eksisterende skip fant det verdt å underholde, og besluttet å sette i gang selv. Resultatet var Børsens Dampskibsselskab. Et egnet skip måtte man til Molde for å finne. Dampskipet «Molde» var bygget av Trondhjems mekaniske Verksted A/S i 1872, og var en skruedamper av jern på 72,6 fot og 70 bruttotonn. Skipet gjorde bare syv knop og klarte seg dårlig i konkurransen på Romsdalen. Børsens Dampskibsselskab kjøpte «Molde» i 1890 og

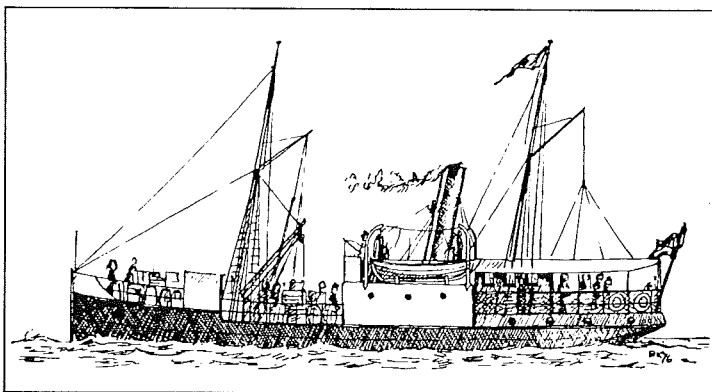

Fig. 60. Dampskipet «Uttrønderen», tegnet av konservator Bård Kolltveit. Etter Olaf T. Engvig.

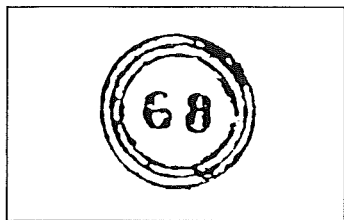

Fig. 61. 3-rings nummerstempel 68, utsendt til dampskipet «Uttrønderen» i desember 1890. Etter Postintendantens arkiv.

ga skipet navnet «Uttrønderen».

Ved starten i 1890 ble «Uttrønderen», Fig. 60, satt i rute Trondhjem—Buviken—Børsen—Orkedalsøren. Den siste delen av denne ruten kan imidlertid ikke ha vært noe særlig lønnsom, for den falt fort bort. Farten mellom Trondhjem og Buviken og Børsen ble derimot opprettholdt til 1905. I oktober 1906 ble «Uttrønderen» solgt til Tromsø, og senere ombygget for fiske.

Dampskipet «Uttrønderen» har vært postførende. I sir-

kulære av 30. mai 1891 [37] annonseres at det fra 1. juli settes i gang postførsel mellom Trondhjem, Bodsberg, Bynæsset, Børsen, Viggen og Orkedalen med dampskipet «Uttrønderen». Samtidig innskrænkes postførselen med dampskipet «Orkla» (Nr. 1). Dampskipet «Uttrønderen» har imidlertid tatt med post også før dette. Skipet fikk nemlig brevkasse i desember 1890 samt 3-rings nummerstempel 68 til å stemple posten med [18]. Dette stempel er for tiden ikke registrert brukt på frimerker eller brevsaker i det aktuelle tidsrom. Fig. 61 viser stempelet etter avtrykk i Postintendantens arkiv. Dampskipet «Uttrønderen» hadde dette stempel til en gang ut i 1895.

Ifølge Postvæsenets protokoller [12] fikk «Uttrønderen» i 1891 en godtgjørelse på kr. 560,- pr. år for selve postførselen og i tillegg til dette kr. 440,- for å bringe posten til og fra postanstaltene. Denne godtgjørelse kan ikke sees

utbetalt etter første kvartal 1892. Dette indikerer at den egentlige postførsel falt bort i og med at ruten ble innskrenket til å dekke strekningen Trondhjem—Børsen i stedet for å gå helt til Orkedalsøren. Dermed har man også forklaringen på hvorfor «Uttrønderen»s 3-ringsstempel er brukt så lite at det hittil ikke er registrert.

(Fortsettes)

Referanser:

35. Tore Gjelsvik: Bruddstykker av trøndersk posthistorie. Del 5. Orkedalsfarten. NFF-Varianten, Nr. 3, 1980.
36. Tore Gjelsvik: Trøndersk posthistorie, Del X 9. Blekkannullering fra Martello har dukket opp. NFF-Varianten, Nr. 1, 1984.
37. Circulære fra Den Kongelige Norske Regjerings Departement for det Indre, Poststyrelsen, No. 14 av 30. Mai 1891.

NYHEDSABONNEMENT

• Danmarks største leverandør

- Ca. 4.000 abonnenter = Deres garanti og vor anbefaling!
- De er sikker på alle udgivelser • Mange års erfaring
- Ring eller skriv efter vort omfattende informationsmateriale

STAMPEX

Jernbane Alle 94,
2720 Vanløse
Telefon 01-74 12 03

Æres den som æres bør

Av Terje Andersen

Dette gamle ordtaket må kunne benyttes når det gjelder Harry Snarvolds skriverier i NFT nr. 10/84 angående 40-blokken av NK 54 plate III.

For det første er artiklen ikke rent filatelisk korrekt, noe jeg skal komme tilbake til senere i mitt innlegg, og for det andre virker det som om Snarvold i sin artikkel forsøker å gi inntrykk av at han har kommet på «filatelistiske nyoppdagelser».

For å ta det siste først:

I Arne Byes blad Frimerkekontakt nr. 1/57 beskriver Arne Tørud tre ekstra fellingstyper av graverings-type 1, samt graverings-type 2 og 3.

Svend Wiegand Hansen kompletterer Arne Tøruds resultater i NFT nr. 3/70. Der beskriver han de åtte opprinnelige fellingstyper av graverings-type 1, samt seks ekstra fellingstyper av samme

graverings-type. Disse er brukt sammen med graverings-type 2 og 3 ved reparasjon av den doble trykkplaten med tilsammen 200 klicheer.

Alt dette er kjent stoff for de fleste 20 mm-samlere, og flere av disse har reagert på Snarvolds forsøk på å bruke andre kjente filatelisters forskningsresultater uten kildeangivelser. Det samme har jo også vært tilfelle tidligere. (NK 53 plate VI, NFT nr. 4/80).

Så over til det rent filatelistiske:

Snarvold har rett i at det i nedre høyre hjørne i 40-blokken sitter en graverings-type 2 som ikke tidligere er beskrevet som en sådan i omtalen av blokken i NFT nr. 7/80, og det skal han ha honnør for. Men når det gjelder sammensetningen av de nye fellingblokkene som er brukt til reparasjon av trykkplatene, må det være lov til å komme med en del korrigerende og kompletterende opplysninger:

30. januar 1891 begynte trykkingen av NK 54 plate III med trykking av 22 ark gjennomgangspapir og oppretting av trykkplatene. Man fortsatte å trykke fram til 7. februar med de opprinnelige trykkplater à 200 klicheer bygd opp over to stk. fire-blokker med graverings-type 1, slik at man her har å gjøre med åtte forskjellige fellingstyper. Disse er beskrevet av Wiegand Hansen i NFT nr. 3/70 som tidligere nevnt.

Tydeligvis har trykkplatene ikke vært av tilfredsstillende kvalitet, slik at man har stoppet trykkingen den 7. februar for å foreta reparasjoner og utskiftninger i trykkplatene.

Og nå er det at graverings-type 2 og 3 samt de seks ekstra fellingstyper av graverings-type 1 kommer inn i platene.

Wiegand Hansen mener at det ble framstilt fire forskjellige fellingblokker til reparasjonsarbeidet, og disse har denne sammensetningen:

GRØNLAND FÄRÖERNE ISLAND

Materiale til SPECIAL MAIL BID AUCTION no 7, 9 maj modtages snarest og senest 22 marts. Vi vil på bedste måde presentere Deres materiale i auktionskataloget som er i 4-farver og med engelsk tekst. Vi har budgivere fra Finland til Australien. Rekvider vores fordelaktige indleveringsbetingelser.

Vær med og udnytt vores store ressourcer og gode internationale kontakter når det gælder GRØNLAND, FÄRÖERNE og ISLAND.

Samler De ovenstående områder og har De aldrig tidligere modtaget vores kataloger sender vi gerne nr 7 når det foreligger.

NORDBYGNINGEN SPECIALAUKTIONER

Box 3086, S-220 03 LUND — Tel. 0956-46 11 22 16

E	E
1A	2
E	E
3	2

I

E	E
1A	1B
E	E
1C	1D

II

E	E
1A	1B
E	E
3	2

III

E	E
1E	1D
E	E
1F	2

IV

E betegner ekstratyper.

Om man nå betrakter 40-blokken, vil man komme fram til følgende graverings-

og fellingstype-sammensetning:

F.1	F.2	1A	1B	1A	1B	F.1	F.2	1A	1B
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
1C	1D	3	2	3	2	1C	1D	3	2
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
1A	1B	F.1	F.2	1A	1B	F.1	F.2	1A	1B
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E
3	2	1C	1D	3	2	1C	1D	1F	2

F betegner fellingstyper av graveringstype 1. E betegner ekstratyper.

Tar man utgangspunkt i Wiegand Hansens fellingsblokker, ser man at fellingsblokk III går igjen fem ganger i 40-blokken, mens det derimot finnes to andre fellingsblokker som han ikke tidligere har beskrevet. Og de har følgende sammensetning:

F.1	F.2
E	E
1C	1D

V

E	E
1A	1B
E	E
1F	2

VI

Som man ser går fellingsblokk V igjen fire ganger i 40-blokken, mens fellingsblokk VI bare gjenfinnes én gang.

Wiegand Hansens fellingsblokker I - II og IV er

gende enheter der fellingstypene i disse blokkene går igjen i den rekkefølge Wiegand Hansen har beskrevet dem.

Trykningen blir så gjenopptatt 24. februar, og fram til 5. mars blir det trykt 11 000 ark à 100 frimerker, slik at det totale BRUTTO-OPPLAG blir på 31 500 ark à 100 frimerker. Dette bruttoopplag blir senere redusert ved 107 ark som er kjørt som gjennomgangspapir pluss det antall ark som ble kasert i kontrollen. Man kommer da ned på et NETTO-OPPLAG på ca. 29 500 ark à 100 frimerker.

Til slutt en takk til den nåværende eier av 40-blokken for kompletterende opplysninger, samt til F. C. Moldenhauer jr. for utlån av et perfekt fargefoto av 40-blokken slik at denne artikkelen ble muliggjort.

Kilder:

FRIMERKEKONTAKT nr. 1/57: Arne Tørud: NK 54 plate III.

Ekstratyper.

NFT nr. 3/70: Svend Wiegand Hansen: 20 øre plate III

20 øre, pl. III, 1891

Redaktøren for Norsk Filatelistisk Tidsskrift har velvilligst latt meg få se to innlegg angående min artikkel om 20 øre, pl. III, 1891, for en kommentar.

Først må jeg uttrykke min store forbauselse over den voldsomme reaksjon som min helt saklige artikkel har forårsaket hos de to herrer. Begge innleggene er tydelig synkroniserte, med den forskjellen at Nygaards innlegg bare er et rent personlig «påhopp» uten filatelistiske faktainnhold. Han har heller ikke forstått innholdet i min artikkel. Innlegget får tale for seg selv, men for å unngå fortsatt misforståelse, må jeg fortelle herr Nygaard at jeg satt hjemme og studerte blokken på Moldenhauers avbildninger, men ikke hadde mulighet til detaljstudium under auksjonen i Oslo.

Noen «nyoppdagelse», som Nygaard ironisk kaller det, er det heller ikke spørsmål om, bare en *bekreftelse* eller *dokumentasjon* på to fellingsblokker. Terje Andersen er redd for æren til visse personer, og kommer med diverse beskyldninger vekselvis med en del filatelistiske innslag. Alt dette er løst prat og anklagelser uten verifiseringer som jeg ikke har lyst til å gå nærmere inn på her. Jeg holder meg til fakta.

Det jeg har beskrevet i min artikkel er følgende:

- 1) Ved hjelp av studium av diverse ramme-forhold, kunne jeg påvise at de fem fire-blokkene med (ekstra) typene 2 og 3 *stammet fra en og samme fire-blokk*.
- 2) Ved hjelp av diverse enheter, bl.a. en seks-blokk og en type 2 i 40-blokken, som forøvrig ikke var nevnt i presentasjonen av blokken, kunne det påvises *ytterligere en fellingsblokk*.

Til dette er det på sin plass å nevne at Moldenhauer tok forbehold for den i NFT publiserte typesammensetning.

Videre at den andre fellingsblokken ikke tidligere er nevnt offisielt, men at vi, Søren Jacobsen og undertegnede, har mistenkt en slik ved den nevnte seks-blokk m.fl. (Se min artikkel).

Terje Andersen bekrefter dette selv i innlegget, jeg siterer:«... mens det derimot finnes to andre fellingsblokker som han (Wiegand Hansen) ikke tidligere har beskrevet.»

Parentes av forfatteren. Det henvises forøvrig iherdig til Wiegand Hansens artikkel i N.F.T. nr. 3/70, som jeg gjerne kan sitere en bit av: «... , men det foreliggende materiale av sammenhengende merker tyder på at i hvert fall to, kanskje fire fireblokker ... har vært anvendt.» (Understrekninger av forfatteren.)

Mange filatelister har forsket i dette området med diverse spekulasjoner om antallet fellingsblokker osv., men det var først på den aktuelle 40-blokken man kunne påvise to fellingsblokker med type 2 og 3 til reparasjon av platen.

Undertegnede har, som det klart fremgår, hverken brukt, sitert eller omtalt, jeg siterer: «andre kjente filatelisters forskningsresultater», som herrene bruker som hovedanklage.

Tror muligens Andersen og Nygaard at det nå er blitt en eksklusiv rett for noen få til å uttale seg om 20-mm-utgaven?

Jeg kan heller ikke forstå at det *til enhver tid*, — dette var et kortere innlegg om utgaven, — skal være nødvendig å henvise og navngi alle andre som tilfeldigvis har studert samme merke. I dette henseende virker innleggene noe hysteriske.

Harry Snarvold

Dansk Filatelistisk Tidsskrift

Medlemsblad for Danmarks Filatelist Forbund

DFT

GRIB CHANCEN

Abonner nu på
DANMARKS STØRSTE
FRIMÆRKEBLAD

- * Dansk og udenlandsk filateli.
- * Skrevet af frimærkesamlere for frimærkesamlere.
- * Kun Dkr. 90,- for 1985.
- * Tegnes ved indbetaling på dansk postgiro København 9 34 01 06.

Ønsker du prøvenummer, så skriv til:
DANMARKS FILATELIST FORBUND,
Grønnegade 41, DK-1107 København K.
Tlf. (01) 15 17 75

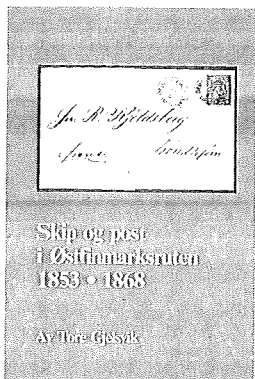
nft

litteratur

Skip og post i Østfinmarksruten 1853—1868

Av Tore Gjelsvik
Filatelistisk Forlag A/S, Bergen

Tore Gjelsvik danner skole i den posthistoriske forskning i Norge. Hans småskrift «Skip og post i Østfinmarksruten 1853—1868»,

som er et særtrykk av to artikler i NFT, er en naturlig fortsettelse av det forrige særtrykk «Skip og post i Hamburgruten 1853—1865».

Han beskriver først den historiske utvikling av denne ruten, som var den siste i en sammenhengende kjede fra Christiania og nordover. Som for

de andre kystrutene, var det staten som sto for opprettelsen, og de drev ruten i den perioden Gjelsvik skriver om. Selv om Østfinmarksruten bare ble drevet godt og vel halve året, var den av enorm betydning for fylkets utvikling.

Gjelsvik gir en meget grundig beskrivelse av de skip som var i bruk, og har også klart å få tak i illustrasjoner av disse.

Den postale delen er selvfølgelig av størst interesse.

Selv om ruten var postførende hele tiden, og sannsynligvis også hadde egen postekspektor fra starten, fikk den ikke noe eget poststempel før i 1863. Gjelsvik synes å ha gått gjennom de fleste av de relativt få bevarte blekkannulleringer gjort på post ombord i Østfinmarksruten før den tid, og beskriver disse grundig og plasserer dem kronologisk.

Stempelet ØSTFINMARKS-DPSKB. var i bruk fra 1863 til private rederier overtok ruten i 1869. Det ble brukt ombord i alle skip i ruten disse årene, unntatt ombord i *Lindesnæs*. Dette skipet hadde eget enningsstempel, DAMPSK: LINDESNÆS, som bare er registrert fra skipets tid på Østfinmark i 1867 til 1868, og burde derfor registreres som et Østfinmarks-stempel. Dette var nok ukjent for de fleste.

Det mest nyttige i særtrykket for de som har frimerker eller brev stemplet ØSTFINMARKS-DPSKB. er oversikten som viser når de forskjellige skip gikk i ruten på Østfinmark. Ut av den kan en lett se ombord i hvilket skip stempelet var i bruk et bestemt tidspunkt.

Som vanlig gir Gjelsvik en meget nøyaktig kildeangivelse. Illustrasjonene og spesielt rekonstruksjoner av blekkannulleringer og stempler er meget profesjonelt utført, noe som også er en av grunnene til at Gjelsviks artikler blir brukt som forbilde av mange andre som driver med posthistorie — om enn i mindre målestokk.

Lars Liahjell.

AFA Østeuropa, Tillæg og prisrettelser 1985

Det annethvert-årige supplement til AFAs Øst-Europa-katalog kom på høsten 1984. Det

er trykt bare på annehver side, slik at det skulle være mulig å klippe opp og lime inn sidene i katalogen fra siste år.

En ny utgave av AFA Østeuropa Frimerkekatalog er ellers bebudet til høsten 1985 som 1986-utgave.

Uten at vi skal gå inn på realitetene, synes det som om mer-

kene fra flere av de østeuropeiske landene er svært så høyt priset. Særlig gjelder dette miniatyr-ark o.l. Som eksempel kan nevnes miniarket fra Romania utgitt til de olympiske leker i Los Angeles, pris 390,- kroner, miniarket utgitt i forbindelse med den europeiske sikkerhets- og samarbeidskonferansen i Madrid fra samme utgiverland, pris 384,- kroner — og miniarket i samme anledning fra Ungarn, pris 58,- kroner.

Hvis det — som normalt er — skal være forholdet mellom tilbud og etterspørsel som avgjør prissettingen, og hvis noen er villig til å betale disse prisene som er angitt, — ja, da er undertegnede villig til å gjøre en handel. . .

E.S.

nft

oss små-samlere imellom

Egnerland på Nardosletta postkontor

Av Frank G. Larsen

Den 15. november i fjor var det klart for utgivelsen av fire ulike frimerker med Thorbjørn Egners kjente eventyrfigurer som motiv. Det ble plass til både Karius og Baktus, den mindre trubaduren Klatremus og røverne og politimester Bastian i Kardemomme by. For å gjøre litt stas på Egner og hans eventyrfigurer, hadde Trondhjems Yngre Filatelistklubb sammen med postmester Arne Jensen på Nardosletta postkontor, gått sammen om et arrangement.

Her ble det sørget for et helt spesielt opplegg. 12 barn, utvalgt ved loddtrekning på Nardo og Steindal barneskoler, ble den dagen da merkene kom ut, invitert til å spille de kjente eventyrfigurene på Nardosletta postkontor. Og det var vel ikke så rent få av postverkets kunder som besøkte Nardosletta postkontor 15. november, som lurte på om de

Dyrene i Hakkebakkeskogen, Karius og Baktus, Kasper, Jesper og Jonatan med politimester Bastian, har her mottatt sine forfjente gaver i form av ei bok skrevet av Thorbjørn Egner. Bøkene var også signert av forfatteren. Til venstre bak postmester Arne Jensen.

Endel av den muntre gjengen som underholdt på Nardosletta postkontor. Fra venstre Baktus (Daniel Kvitland), bakergutt (Hallvard Auganes), bakermester Harepus (Magnus Voie) og Karius (Mari Alstad).

hadde gått feil, og i stedet havnet i første akt av «Folk og røvere i Kardemomme by» på Trøndelag Teater. Men postmester Arne Jensen var raskt ute og beroliget sine lett «sjokkerte» kunder, med at dette angivelig var et postkontor selv om det kanskje ikke så slik ut! Og etter at lønsslippen var hevet til Klatremus' sprudlende gitar, og et par pekerkaker fra bakermester Harepus var forført, gikk nok de fleste smilende og glade ut, overbevist om at et besøk på postkontoret ikke var det dummeste de hadde funnet på idag.

At arrangementet var populært blant stedets unge innvånere, skal være sikkert og visst! Til tider var det så trangt inne i postkontoret at selv de små tanntrollene Karius

og Baktus hadde problemer med å bevege seg! Også pepperkakene til bakermester Harepus fikk etterhvert ben å gå på, og før dagen var omme, var 1500 pepperkaker forført. Bakermester Harepus var imidlertid ikke helt overbevist om at det var postverkets kunder som hadde forsynt seg med alle kaker, for han hadde observert både Kariuser og Baktuser og Klatremuser på besøk nede i pepperkakeboksen. I tillegg til alle pepperkakene gikk det også 40 liter juice og 20 liter kaffe til tørste postkunder.

Men over til det filatelistiske ved arrangementet: I tillegg til de før nevnte frimerkene, ga postverket også ut et postbrev samme dagen i verdien 250 øre. Postbrevet viser Klatremus som skriver julebrev og bakermester Harepus og bakergutten som er i full gang med julebaksten.

TYF hadde som en liten kuriositet til arrangementet greid å skaffe 250 postbrev som var personlig signert av Torbjørn Egner. Brevene ble solgt for 10 kr. pr. stk., og det tok ikke lang tid før alt var revet bort.

Trondhjems Yngre Filatelistklubb vil med dette få rette en hjertelig takk til Egner som på kort varsel sporty stilte opp og signerte postbrevene.

Historien er imidlertid ikke slutt med dette: På TYFs møte nr. 848 den 6. desember 1984 stilte både Kasper, Jesper og Jonatan og alle de andre fra Egnerland opp for å få sin fortjente hyldest. Etter en kort oppsummering av arrangementet, som karakteriseres som svært vellykket, kunne postmester Arne Jensen dele ut en eventyrbok av Egner til hver av deltakerne. Egner hadde stilet boken til hver enkelt før han så hadde signert. Dette som takk for god innsats!! Og før deltakerne rettmessig kunne innta sitt fortjente bløtkakestykke og brus, forøvrig spandert av post-

Her er det Kasper, Jesper og Jonatan og politimester Bastian som underholder TYFs medlemmer med sin spesialskrevne frimerkesang med utgangspunkt i Egners eventyrfigurer.

verket, ble TYFs medlemmer underholdt av Kasper, Jesper, Jonatan og politimester Bastian som sang en spesialskrevet frimerkesang med utgangspunkt i Egners figurer. TYF vil til slutt få lov å takke postmester Arne Jensen ved Nardosletta postkontor for et morsomt og vellykket arrangement som vi håper har vært med på å styrke det gode samarbeidet mellom klubben og postverket.

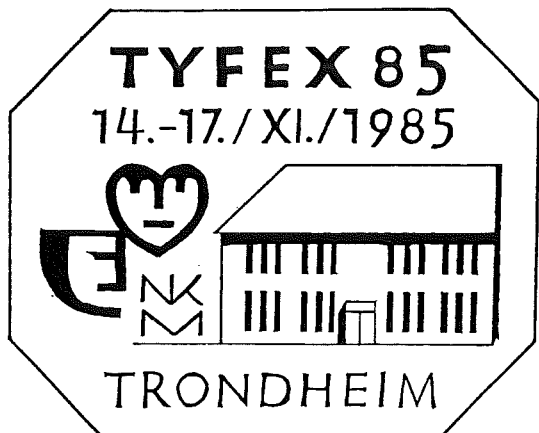
Nasjonal frimerkeutstilling for ungdom:

TYFEX 85

Det er Trondhjems Yngre Filatelistklubb som igjen vil arrangere en frimerkeutstilling for ungdom. TYF har flere ganger tidligere arrangert frimerkeutstillinger, men det er første gang vi har dristet oss i gang med en nasjonal frimerkeutstilling for ungdom.

Det er mange år siden det ble avholdt en egen nasjonal frimerkeutstilling for ungdom. Trondhjems Yngre Filatelistklubb har i mange år ment at det var på tide med en ren ungdomsutstilling for å inspirere til økt utstillingsaktivitet blant norske juniorsamlere.

For vel et år siden søkte klubben Norsk Filatelistforbund om å få avholde denne utstillingen, og den ble godkjent like etterpå.

Arbeidet med utstillingen har pågått i over ett år, og Bulletin 1 er nettopp sendt ut til alle klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund og Norsk Filatelistforbunds Ungdom.

Utstillingen vil bli holdt i Nordenfjeldske Kunstindustri Museum i tiden 14. til 17. november 1985. Utstillingen vil omfatte ca. 150 rammer av typen «Norwex 80».

Vi håper med denne utstillingen å vise hva norsk ungdomsfilateli står for i dag. Vi vet at det finnes mange gode samlinger rundt om i det ganske land. Vi håper også at en del nye samlinger kan bli stilt ut. Skulle du ha lyst til å stille ut, så ta kontakt med din klubb eller ta direkte kontakt med utstillingskomiteen. Utstillingens adresse er:

TYFEX 85

Postboks 75

7001 TRONDHEIM

Vi håper at mange vil delta på denne utstillingen, og husk påmeldingsfristen som er 31. mars 1985.

Arne Rønning

Bedømmelse av juniorsamlinger

Frimodig ytring av Frank G. Larsen

Det er i de senere årene blitt jobbet stadig mer og mer aktivt innen de enkelte filatelistklubbene i Norge, for å bedre juniorens forhold og muligheter. Vi kan idag stadig merke nye ting som gjøres for å ta bedre vare på «rekruttene» innen filateli, og mye kan selvfølgelig enda gjøres.

Mange juniorer samler frimerker bare for gleden og hobbyens skyld, og har kanskje ikke noen andre mål med samlingen enn å komplettere den. Andre igjen samler for kanskje en gang å kunne stille ut. Og nettopp dette med å stille ut er det mange juniorer som har tatt sjansen på de siste årene. Både på regionale og nasjonale utstillinger kan man stadig se flere og flere juniorsamlinger. At nettopp så mange juniorer ønsker å stille ut, har Trondhjems Yngre Filatelistklubb tatt konsekvensen av, og vil i november arrangere den første rene nasjonale juniorutstilling i Norge på mange år, TYFEX 85.

Å stille ut er for mange noe nytt og fremmed. Og det er ofte ikke greit å vite hva man gjør rett og galt når man monterer og tekster en samling. Ved alle utstillinger har man derfor laget et bedømmingsskjema, på lik

linje med senioren, for junioren. Dette skjemaet skal nettopp vise hva hun/han gjør galt/riktig, det filatelistiske nivået, vanskelighetsgrad osv.

Til utstillingen FILOS 83 i Oslo laget Norsk Filatelistforbunds Ungdom et nytt bedømmingsskjema, som ble tatt i bruk for første gang. Modellen for skjemaet var det svenske bedømmingsskjemaet for juniorer. Men så til sakens kjerne. Hvordan blir egentlig dette skjemaet brukt av juryen ved norske utstillinger?

Skjemaet skal være en rettleiding til junioren hvordan samlingen er og hvordan den evt. kan gjøres bedre. Til anmerkninger om hvordan samlingen kan gjøres bedre, er det satt av plass i to kolonner.

1) Er avmerket med positiv/negativ, hvor juryen kan rose/kritisere samlingen etter bedømmelsesgrad fra 1 til 3.

2) Den andre kolonnen er avmerket med forklaringer og kommentarer, hvor juryen kan komme med små hint om hva samleren kan forbedre og hva som kan gjøres om i samlingen. I hele tatt små tips og råd som er gode å ta med seg for en fersk juniorutstiller.

Dessuten er dette nødvendige og nyttige ting for junioren, dersom en skal klare å forbedre og utvikle samlingen.

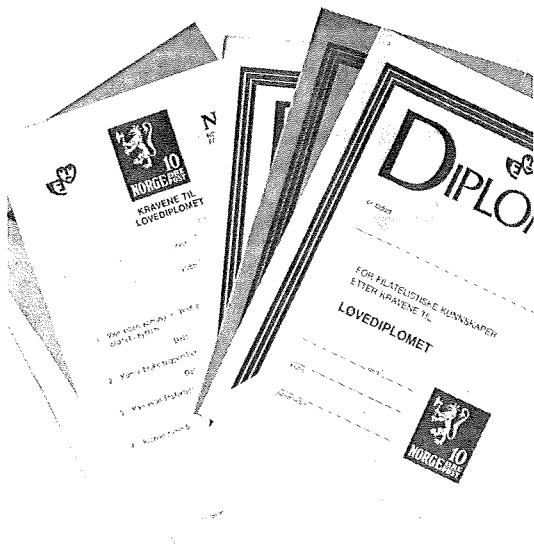
Men så, kjære jurymedlemmer i Norge, hvordan følger dere opp det nye bedømmelsesskjemaet? Dessverre er resultatet svært nedslående. Ikke på en eneste utstilling som undertegnede kjenner til, hvor man da har brukt dette bedømmelsesskjemaet, har noen jury benyttet seg av muligheten til å bruke disse to kolonnene hvor man kan råde/veilede junioren videre. Man har kun gitt poeng, og ferdig med det. Dette må være svært skuffende både for juniorutstillerne selv og de som var med på å utarbeide bedømmelsesskjemaet. Og ærlig talt, skal det være noen hensikt i å komme med nye og bedre bedømmelsesskjemaer, så må det sanneligvis sørges for at bruken av dem følges opp av

dem som skal bruke dem! Selvfølgelig kan juryen skyldes både på tid og kapasitet. Men det skulle vel egentlig ikke koste så altfor meget å spandere noen minutter ekstra på å fylle ut disse kolonnene/punktene på skjemaet, som betyr svært meget for utstilleren. Et par tanker som fort melder seg i denne sammenheng er:

- 1) Tar egentlig juryen juniorsamlingene alvorlig nok?
- 2) Er juniorsamlingene noe juryen tar i all hast de siste «fem minuttene» av utstillingen?

Så, kjære jurymedlemmer i hele Norges land, ballen er sparket!!

Nye oppgavesett for juniorsamlere

Norsk Filatelistisk Ungdom (NFU) har utarbeidet et oppgavesett for juniorsamlere. Hensikten med oppgavene er å tilføre samleren enkle filatelistiske kunnskaper. Oppgavesettene har stigende vanskelighetsgrad og skal løses i denne rekkefølge: «Kravene til Skillingsdiplomet», «Kravene til Løvediplomet» og «Kravene til Posthorndiplomet». Det

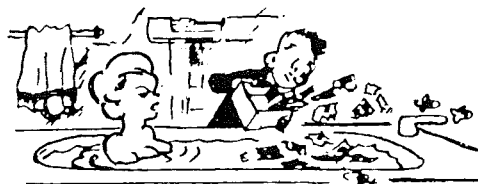
er også samtidig trykket opp Diplomer for tildeling til de som løser oppgavene.

Vi tror at oppgavesettene også kan være nyttige for klubblederne, ved f.eks. som grunnlag for planleggingen av møtevirksomheten i klubbene. En del klubber har allerede forsøkt oppgavesettene, og vi håper at flere vil ta dem i bruk.

Opgavene og diplomene er trykket i A5-størrelse. Det er også trykket diplomer i A4 for generelt bruk, f.eks. i forbindelse med klubbkonkurranser og utstillinger.

De klubber som ikke har bestilt trykksakene, kan gjøre det til NFU, POB 875 Sentrum, 0104 Oslo 1.

Einar Gjærum

— Må de vaske frimerker akkurat nå...?

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

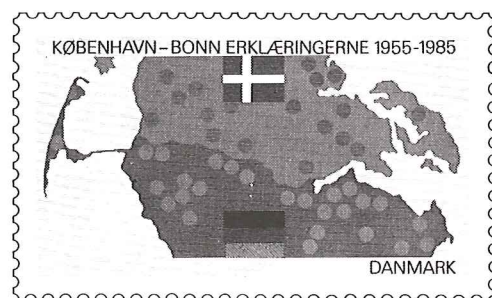
NORDEN

Danmark

21/2: Et frimerke i anledning av at det er 30 år siden de såkalte København—Bonn Erklæringene ble til. Merket får pålydende kr. 2,80, og motivet blir «Grenselandet». Tegner har vært professor Ernst Jünger, München. Vest-Tyskland utgir forøvrig et frimerke samme dag med samme motiv som det danske merket. Begge merkene trykkes av Bundesdruckerei, Berlin, i seksfarvet offset på fluorescerende papir.

København-Bonn Erklæringene ble til 29. mars 1955, da statsminister H. C. Hansen og forbundskansler Konrad Adenauer underskrev erklæringene om «mindretallets rettigheter». Den danske erklæring fastslår ved en rekke rettsprinsipper hvilke friheter og rettigheter enhver dansk statsborger nyter, og således også enhver som tilhører det tyske mindretall i Danmark. Det heter bl.a. at bekjennelsen til tysk nasjonalitet og tysk kultur er fri, og at dette ikke må bestrides eller etterprøves av myndighetene, samt at Danmark anerkjenner det tyske mindretalls særlige interesse i å pleie sin religiøse, kulturelle og faglige forbindelser til forbundsrepublikken Tyskland. Den tyske erklæringen fastslår på samme vis det danske mindretalls rettigheter og friheter som statsborgere i forbundsrepublikken.

København-Bonn Erklæringene er både av art og innhold enestående i verden.

København-Bonn Erklæringene.

14/3: Et miniatyrark med fire sammentrykte merker i anledning den internasjonale frimerkeutstillingen HAFNIA 87, som finner sted i København i oktober 1987. Miniatyrarket utgis med overpris til inntekt for utstillingen. De enkelte merkenes pålydende er 100 øre («Forordning om Post-Bud» av 1624), 250 øre (Mandat angående alle kjøpmenns... av 1711), 280 øre («Forordning og forbud

imot...» av 1775) og 380 øre («Lov angående postforsendelser» av 1851). Miniatyrarket koster i utsalg kr. 15,00, hvorav overprisen utgjør kr. 4,90. Det trykkes i flerfarvetrykk i kombinasjonen stålstikk-offset på fluorescerende papir. Tegner har vært Mads Stage, mens miniatyrarket er gravert av Czesław Slania.

»HAFNIA 87»

14/3: Et frimerke i anledning av at FN har erklært 1985 for internasjonalt ungdomsår. Motivet er «To unge mennesker», og pålydende er kr. 3,80. Merket trykkes i flerfarvet offset på fluorescerende papir. Tegner har vært Maggi Baaring.

Finland

2/2: Et frimerke i anledning av at Det Europeiske Frihandelsforbundet EFTA er 25 år.

Merket får pålydende 1,20 mk. og motivet blir farvefigurer som illustrerer den internasjonale handel rettet mot mange hold, bevegelse og livlighet. Bevegelsen konsentrerer seg om EFTA, som symboliseres av den hvite sirke- len.

I 1959 undertegnet Storbritannia, Sverige, Norge, Danmark, Portugal, Sveits og Østerrike en avtale hvor all industritoll og kvantitative importbegrensninger gradvis skulle avskaffes innen handelen mellom medlemslandene. Finland sluttet seg til EFTA i 1961 som såkalt assosiert medlem gjennom en spesiell avtale. Den forsterkede organisasjonen kaltes FINEFTA. De medlemslandene som hører til EFTA danner en «ring» rundt det europeiske markedsområdet. Den generelle målsettingen for frihandelssammen- slutningen er å befordre den økonomiske utviklingen i medlemslandene, å fremme full sysselsetting og forbedre produktiviteten og høyne levestandarden gjennom å sikre medlemslandenes konkurransekraft.

Merket er tegnet av Paavo Huovinen og trykkes på bestrøket fosforescerende papir

av Finlands Banks Seddeltrykkeri i seksfarvet offset.

5/2: Et frimerke som hedrer Svenska litteratursällskapet i Finland, som ble startet i 1885. Merkets pålydende blir 1,50 mk. Som merkets motiv gjengis selskapets emblem og et relieff som forestiller J. L. Runeberg. Relieffet gjengis etter en medalje som ble laget av Walter Runeberg i 1885. Med i motivet finnes også årstallene 1885—1985, som betegner selskapets virksomhetstid.

Selskapet ble for 100 år siden startet til minne om Johan Ludvig Runeberg. Det har som oppgave å offentliggjøre og samle materiale om den svenskspråklige kulturens utvikling i Finland. Dessuten skal det fremme forskning vedrørende det svenske språket og dets dialekter, foruten å understøtte den finlandssvenske litteraturen ved å dele ut stipendier og priser.

Merker er tegnet av Eeva Oivo, og det trykkes på bestrøket fosforescerende papir i seksfarvet offset av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

Grønland

21/3: To frimerker i tema-serien «Grønland 1000 år», og man har nå rukket frem til år 2000. Dette betyr at disse to merkene blir seriens siste.

Merkene får pålydende kr. 2,80 og kr. 6,00. De er tegnet av Jens Rosing og gravert av Arne Kühlmann. Fargene blir henholdsvis rød og grønnsvart.

Merket med lavest pålydende gjengir seilskipet «Hvalfisk» som var i drift i perioden 1802 til 1899. I de 98 sesongene gjennomførte skipet 84 turer uten nevneverdige havarier. Skipet ble senere solgt og benyttet som skoleskip. Det endte sine dager ved å bli sprengt i luften i 1949 — 148 år gammelt.

Merket med høyest pålydende søker å illu-

VELG OFFENTLIG AUKSJON

for kloke
samlere, investorer
og handlere

Especially For Specialists®

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

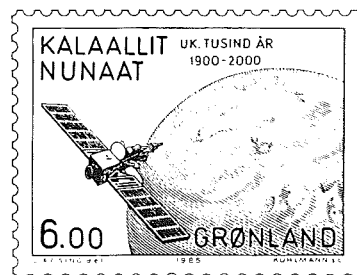
Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey,
U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566

Licensed & Bonded Auctioneers

strere den moderne kommunikasjon ved hjelp av satellitt. Via en slik kan man fra Grønland velge seg inn på telex og telefonnummer de fleste steder på jorden.

Sverige

14/3: To frimerker i anledning verdensmesterskapet i bordtennis i Göteborg i tiden 28.

mars til 7. april. På et merke med valøren kr. 2,70 avbildes det svenske håpet Jan-Ove Waldner etter et fotografi av Jan Holmlund. Den kinesiske favoritten Cai Zhenhua gjengis på et merke i valøren kr. 3,20 etter et fotografi av Tommy Svensson. Merkene er tegnet av Eva Jern, mens graveringen er gjort av Lars Sjöblom. Merkene utgis i ruller, og trykkes i stålgravyr

ved PFAs eget trykkeri.

14/3: Fire nye frimerker i serien «Levende natur». Man presenterer fire truede arter, — to dyr og to vekster. Den stadig mer sjeldne stor-røya, bl.a. kjent fra Vättern, avbildes på et merke med valøren 2,00 kroner. Det utgis i et hefte sammen med et merke i samme valør som avbilder hasselmusen.

Den røde nøkkerosen, som i vill tilstand bare finnes i noen sjøer i Tiveden, kommer i valøren kr. 3,50 i ruller. Jämtlands land-

Levende natur.

skapsblomst, Svartkurle, kommer også i ruller med valøren kr. 2,20.

Det er Inga-Lill Axelsson som har tegnet merkene. Gravører har vært Majvor Franzén og Lars Sjöblom. Merkene trykkes i stålgravyr på PFAs eget trykkeri.

EUROPA forøvrig

Bulgaria

20/9: 5 og 13 st. til den internasjonale frimerkeutstillingen «MLADOST».

21/9: 5 st. til 40-året for opprettelsen av ungdomsorganisasjonen Septeovrijsche.

2/10: 5 st. dikteren N. Jonkov Wapzarov 75 år.

3/10: 42 st. 75 år bulgarske fotballforbund.

5/10: En blokk, 50 st. til den internasjonale frimerkeutstillingen «MLADOST».

5/10: 5, 13, 30, 42 st. samt en blokk 1 L. bulgarske bruer.

24/10: En blokk, 1 L. i forbindelse med at det er 25 år siden satellitten LUNA I ble sendt opp.

24/10: 13 st. 90 år olympiske komité.

2/11: 5, 13, 20 og 32 st. vernede dyr, motiv: Pelikaner.

2/11: 5 st. 100 år Anton Iwanow.

9/11: 5 st. 75 år sosialistisk kvinnebevegelse.

England

22/1: Fem frimerker med kjente engelske tog: 17 p. Flying Scotsman, 22 p. Golden Arrow, 29 p. Cheltenham Flyer, 31 p. Royal Scot og 34 p. Cornish Riviera

Isle of Man

24/3: Fire merker i to sammentrykk 12 + 12 p og 22 + 22 p. CEPT 1985.

25/5: 100 år motorisering, 2 × 12, 2 × 14 og 2 × 31 p. Bilmotiver

Jersey

26/2: Fem merker med seilskipsmotiver.

Gibraltar

26/2: 20 og 29 p. CEPT 85, Musikkmotiver.

Hellas

6/12: Fire frimerker i sammentrykk i verdien 14, 20, 25 og 32 Dr. Julen 1984.

Malta

2/1: Fire frimerker, 3, 8, 12 og 20 c. og en blokk med de nevnte frimerker i anledning av 100-året for landets første frimerker samt 100-årig medlemskap i UPU.

Monaco

22/11: 6,00 fr. til 150 års fødselsdagen til maleren Edgar Degas.

Nederland

22/1: 60 c. til 60-året for stiftelsen av det kongelige nederlandske førerhundforbund.

Polen

5/11: Utvikling av polsk luftfart, 5, 5, 6, 10, 16, 27 og 31 Zl.

I des.: 4, 5, 5, 6, 10 og 61 Zl. gnagere.

I des.: 4, 5, 6, 16, 29 og 31 Zl. brannvagner fra det 18. til det 20. århundre.

28/12: 5, 6, 8, 15, 25 og 32 Zl. sakrale byggverk.
10/7-84: 5 Zl. gammelt tresnitt fra et kruskansk slott.

Romania

19/10: 10,00 L. i et miniark i forbindelse med den 13. kongress for det rumenske kommunistparti.

15/11: 2,00 L. med kupong til Frimerkets dag 84.

San Marino

5/12: 400, 450 og 550 L. Julen 1984.

Sovjet

23/10: 5 Kop. til 67-året for Oktoberrevolusjonen.

27/10: 5 Kop. i forbindelse med fullføringen av jernbanestrekningen Baikal—Amur.

6/11: 5 Kop. i forbindelse med 60-året for sentralkomiteen for Luft- og romfart.

20/11: 5, 10, 20, 45 og 50 Kop. samt en blokk 2 × 1 R. franske malerier i Eremitage i Leningrad.

Sveits

19/2: 35, 50, 70 og 80 R. i første del av årets propagandaserie.

19/2: To dagligmerker, 2,50 og 3,00 fr. i serien dyrekretsen. Denne gang Vekten og Krebsen.

Tsjekkoslovakia

16/11: 1, 2, 3, 4 og 5 Kcs. malerier i tsjekkiske gallerier.

17/11: 1 Kcs. 45 år studenternes internasjonale.

18/12: 1 Kcs. 100 års fødselsdag Antonin Zapotocky.

18/12: 1 Kcs. Frimerkets dag 1984.

Tyrkia

5/12: 20 L. i forbindelse med at det er 50 år siden kvinnene fikk stemmerett i landet.

Vest-Tyskland (BRD)

10/1: 80 Pf. til byen Augsburgs 2000 års jubileum.

10/1: 80 Pf. til 350-årsdagen for teologen Philipp Jakob Speners fødsel.

10/1: 80 Pf. Jakob og Wilhelm Grimm.

10/1: 80 Pf. til 100-årsdagen for den katolske teolog Romano Guardinis fødsel.

Berlin

21/2: 50 Pf. til forfatteren Bettina von Arnims 200 års fødsel.

21/2: 80 Pf. til 150-året for Wilhelm von Humboldts død.

Øst-Tyskland (DDR)

8/1: 3 × 10 Pf. med portretter av fortjennstfulle menn innen tysk arbeiderbevegelse.

22/1: 10 Pf. til VM på ski nordiske grener.

Ungarn

3/12: 2 × 2 Ft. til minne om Bela Balasz og Kato Haman.

I des.: Syv frimerker, 2 × 1, 2 × 2, 4, 6 og 8 Ft. i forbindelse med gjenåpning av det jødiske museum i Budapest.

Østerrike

4/1: 3,50 S. til 400-året for grunnleggelsen av Karl-Franzens-universitetet i Graz.

15/1: 4,50 S. til 100-året for Dr. Lorenz Böhlers fødsel.

17/1: 4 S. til VM på ski i nordiske grener i Seefeld.

FN

Genève

1/2: 0,80 og 1,20 fr. IAO Turin-senter.

Wien

1/2: 7,50 IAO Turin-senter.

Skriv efter
gratis prisliste

Stemplet postfrisk

Danmark
Færøerne
Grønland

Jensen & Faurschou
Vestergade 41^{II}

DK-5000 Odense C

Tlf 09-113558

Posthornutgavene 1879–1883

Posthistorie og filateli

(Del 7)

Av Harry Snarvold

Utdrag fra dagboken, Post-museet i Oslo

Dagboken er skrevet av Departementets kontrollør, herr R. E. Holmboe, og er en utmerket kilde til vurdering av hva som foregikk i verkstedet hos Isaksen.

De forskjellige arbeidsmønter er datert, og selv om disse ikke er særskilt detaljert beskrevet, gir de allikevel en hel del interessante opplysninger.

Av dagboken framgår at man den 15. juni 1881 startet fabrikasjonen av matriser og klisjører etter den galvaniske metode.

Sitat fra dagboken: «15–16. Fabrikeret i 4 Blyplader (10 Øres)

16de. Aften. Nedsat disse i Basinet til Fælding

23de. Middag Færdig med Fældingen 106 Matricer»

Spesielt bemerkelsesverdig er her at fellingsarbeidet tok hele syv døgn, fra den 16. til den 23. juni, mens felling av en sats normalt kunne utføres på noen timer.

«23. og 24. Fabrikeret i 4 Blyplader

25. Nedsat disse i Basinet til Fælding

Juli 2. Lørdags Aften. De 4 sidste Plader færdigfældt og opptaget af Basinet 135 Matricer»

Fellingstiden var også denne gang 7 døgn, fra den 25. juni til den 2. juli.

«4. Mandag. Fabrikeret i 1 Blyplade og nedsat i Basinet 6. Optaget af Basinet 33 Matricer»

Fellingstiden var denne gang to døgn.

Sammenlagt ble det her ved produsert, sitat: «274 Matricer».

Dette ble godkjent med underskrifter av S. Isaksen og R. E. Holmboe i Christiania den 6. juli 1881.

De 274 kobberpatrisene var tilstrekkelig for en dobbelplate med reserver, men kvaliteten på disse har tilsynelatende ikke vært tilfredsstillende. Man fortsatte derfor omgående fellingsarbeidet.

Fra den 6. juli og fram til den 12. samme måned ble det produsert over 1 og 2 blyplater sammenlagt 162 kobberfelling, fordelt på 33, 33, 44 og 52 «Matriser».

Totalt var nå 436 patriser produsert, og dette ble god-

kjent av Isaksen og Holmboe den 12. juli 1881.

Selv dette antall har vist seg ikke å være tilstrekkelig, og den 14. juli ble det endelig «Fabrikeret i 1 Blyplade 24 Matricer».

Det totale antallet «460 Matricer» kunne samme dag føres inn i protokollen og signeres av Isaksen og Holmboe.

Ifølge dagboken ble imidlertid ikke mindre enn 209 av disse «som Vrag tilintetgjort», og 251 gjensto som gode for det fortsatte arbeide med istøpning, finpussing og graving.

Dagboken sier om dette: «Juli 22 til og med 25de. Hos Graveur Kreutsch, Nedre Voldgate 45B, hvor 10 Tallene bleve graverede i alle Stemplene». At virkelig de

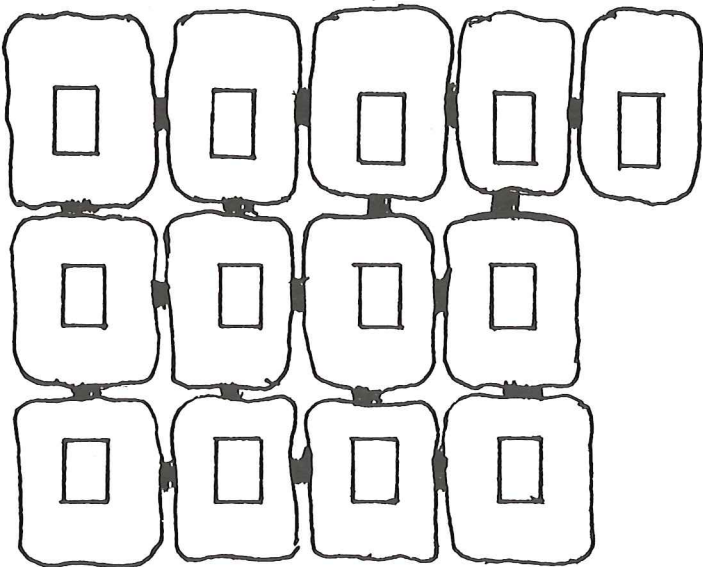

Fig. 19

Mulig utforming av «platen» med 13 avtrykk (matriser).

251 klisjeer *ble produsert*, bekreftes av en notis i samme dagbok fra 3. okt. 1881: «Af de forfærdigede og brugte 10 Øres Stempler er idag tilintetgjort og levert Hrr Johnsen som brukbart Omsmeltnings Materiale 51 Stk. og afleveret i Departementet 2 Pakker innehold 200, 251 Stk.»

Dette signert av I. G. Hartman, A. Arctander og R. E. Holmboe.

Allikevel gjenstår her et viktig spørsmål, hvor mange av disse som i realiteten *ble brukt* i trykningen. Dette kan bare dokumenteres ved en filatelistisk typesamling.

Fellingsarbeidet. Hypoteser

Arbeidsmetodens første moment var matrisering, dvs. fremstilling av avtrykk av originalstampelet i bly. Dette ble utført i en håndpresse, og det er sannsynlig at mindre blystykker ble brukt med *et avtrykk* i hver bit. Man har deretter loddet sammen et visst antall av disse til en sammenhengende enhet (plate) for å forenkle håndteringen i det galvaniske bad. Fig. 19.

Dagboken er summarisk og kortfattet formulert, og man får gå ut fra at kontrollørens oppdrag og ambisjon ikke i første rekke var å overvåke selve produksjonen, men å føre en nøyaktig protokoll over antallet produserte patriser/klisjeer og sikre forvaringen av disse.

Således nevnes ingenting om *antallet* fellinginger over «platene» i de forskjellige fellingsomganger.

Derimot ble resultatet av hver fellingsoperasjon nøyaktig notert som antall «matriser» ute i margin på protokollen. Holmboe burde ha brukt en noe mer relevant betegnelse på disse, som kobberfellinginger eller patriser.

Dette kan forklares med at han som legmann i verkstedet ikke har behersket de riktige faguttrykk.

En tidligere lansert teori om fellingen, er basert alene på dagbokens notater om et visst antall «plater» og *en felling* over hver og en av disse, hvilket fører til like mange blyavtrykk (matriser) som ferdige kobberklisjeer. I fellingens første omgang (16.—23. juni) skulle man således ha produsert fire «plater» med ca. 25—26 blyavtrykk i hver, i annen omgang fire nye «plater» med 30—35 avtrykk i hver, med *en felling* over hver og en, osv.

Til denne hypotese kan man ha mange innvendinger.

For det første skulle dette innebære at den galvaniske metode med mulighet til mangfoldiggjørelse med *gjentatte fellinginger*, og som forøvrig var blitt brukt ved flere foregående utgaver, skulle ha vært helt fremmed for Johnsens faktor og øvrige medarbeidere. For det andre harmonerer denne ødsling med tid og materiale dårlig med den sterkt reduserte pris for trykning av frimerker som Johnsen hadde kontrakt på.

For det tredje bør en masseproduksjon av denne størrelse over originalstampelet ha medført en sterk slitasje, hvilket burde ha blitt registrert og påtalt av Departementet. Dertil kommer, ikke minst, de gjentatte dokumenterte fellingsfeil.

En annen teori er en dyptgående analyse av dagbokens innhold kombinert med en del filatelistiske iakttagelser som kan gi et noe mer troverdig bilde av hva som har foregått i Johnsens verksted. Spesielt interessante opplysninger er de åtte fel-

lingsoperasjonenes omfang i tid, og platenes antall som ble redusert etter hvert som arbeidet gikk fremover. Under første etappe i fellingens arbeid ble det således i to omganger felt over *fire* blyplater, mens man i den tredje reduserte til *en* blyplate.

Totalt ble det i den første etappe produsert 274 kobberfellinginger, et tilstrekkelig antall for en dobbelplate med reserver. Kvaliteten har tilsynelatende ikke vært tilfredsstillende, og man startet umiddelbart en ny omgang fellinginger.

Det reduserte antall plater etter de to første omganger, er meget interessant og kan gi en forestilling om at noe har gått galt i det aller første fellingsforsøket.

Ser vi på den galvaniske metode, så inneholder den en rekke viktige momenter og kriterier som krever gode fagkunnskaper.

En mulig forklaring kan f.eks. være feilaktig strømstyrke i forhold til størrelsen på katodens (objektets) og anodens overflate, hvilke skal balansere. Til dette kommer arbeidslokalenes ofte slette forfatning. Disse forhold kan trolig ha vært en forklaring til at kobberhinnen ikke fikk en likeartet og korrekt tykkelse på de forskjellige plater, med stort spill som resultat.

Med disse antagelser og dagbokens opplysninger på den ene side og kjennskapet til de gjentatte matriser (matrisefeil) på den andre, er det mulig å konstruere en *formodet fellingsmodell*. Se fig. 20.

Fellingsmodellen er basert på fire blokker etter dagboken med et valgt antall matriser, 16, 11, 13 og 13, som matematisk er i samsvar med antallet produserte kobberfellinginger.

Fellingsmodell

		Antall matriser i platene	Døgn	Fellinger	Patriser	Brukbare	«11»
Etappe 1	Omgang 1	16+11+13+13	7	2	106	—	—
	Omgang 2	16+11+13+13					
		16+13	7	2+1	135	32	2
	Omgang 3	11	2	3	33	33	3
Etappe 2	Sum				274	65	5
	Omgang 1	11	3	3	33	33	3
	Omgang 2	11	2	3	33	33	3
	Omgang 3	11	2	4	44	44	4
	Omgang 4	13+13	3	2	52	52	—
	Omgang 5	11+13	2	1	24	24	1
	Total			21	460 ³⁾	251 ¹⁾	16 ²⁾

Fig. 20.

¹⁾ 251 typer (klisjeer) er filatelistisk registrert.

²⁾ 16 fellinger over platen med 11 matriser, event. med de to avtrykk med fellingsfeil 1 og 2.

³⁾ Etter dagboken.

I henhold til hypotesens filosofi, er således alle de produserte patriser i første omgang blitt kassert.

I neste omgang går det noe bedre, men man er fortsatt uheldig med flere plater i badet samtidig. Resultatet blir 32 brukbare patriser. I tredje omgang i den første etappen bruker man bare en plate ved felling og med et bedre resultat som følge. Det totale antallet brukbare patriser er imidlertid bare ca. 65,- og man starter straks en ny etappe fellinger. (2) (6. juli)

Denne omfattes av fem omganger og nå brukes de gunstigste platene med minste antall matriser én og én, eller også et par plater samtidig. Visse plater i den første fellingsetappen ble brukt i den andre, således med flere fellinger over samme plater. Begge etappene ga to-

Devise

«SOME DAY, HOWEVER, WE HOPE TO HAVE EVEN
THE TOUGH NO. 36 UNDER CONTROL.
CARL H. WERENSKIOLD»

talt 251 patriser som var brukbare for den videre behandling til ferdige klisjeer.

Når det gjelder matrisene med feil 1 og 2, kan disse således etter modellen ha hørt hjemme i platen med 11 matriser som ble felt 16 ganger. (16 forskjellige graveringstyper er registrert av hver matrise.) Matrisen med feil 3 i platen med 13 avtrykk og fem fellinger osv. Det er forfatterens bestemte oppfatning at denne teorien er den mest sannsynlige, da den bygger på flere overensstemmende iakttagelser, og at denne, uten å gjøre krav på fullstendig nøyaktighet, kan gi et godt bilde av det aller

første fellingsforsøket i Johnsens verksted.

Et bilde som mer enn vel gir en forestilling om den tidens dårlige kunnskaper og eksperimentelle virksomhet.

Patrisene ble så til sist bearbeidet til ferdige klisjeer og oversendt til gravør Kreutsch, Nedre Voldgate 45 D for inngravering av de små 10-tall. Etter Dagboken foregikk dette arbeide mellom den 22. og 25. juli 1881.

Man kan således til slutt konstatere at den tidligere gjengse metode (Thiele) med felling over mindre ferdige graverte moderblokker, fortsatt ikke har kommet til anvendelse.

INTRODUKSJONSTILBUD PÅ MAKSIKORT!

VÆR MED FRA BEGYNNELSEN — BENYTT DEG AV VÅRT FLOTTE TILBUD!

Her er hva vi kan tilby: 70 forskj. maksikort f.o.m. Ishavskatedralen (utg. 1981) t.o.m. T. Egner-utg. 1984. Tilbudet gjelder hovedsakelig Fsh's hovednr. Kortene blir innsatt i samlealbum. Kortene + albumet utgjør en samlet verdi av ca. kr. 850,-. Vårt introduksjonstilbud er kun kr. 600,- + kr. 20,- i porto.

Fsh-PRODUKT, Boks 92 Kaldbakken, 0902 OSLO 9. Postgiro: 2 36 26 55.

Tilbudet kan også skaffes i FSH-KJELLER'N, Ullevålsvn. 15. Tlf. 42 58 23.

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER

Use our small advertisements

Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, N-7001 Trondheim.*

nft

SELGES:**GRØNLAND.** 50 forskj. stpl. storformat dkr. 75,-, eller 25 pene bruksbrev dkr. 75,-. Portofr. v/forutbet. pgk 6553370. K. Jespersen, Fredriksdal Alle 34D, DK-7800 SKIVE.**NORGE**/stpl./FDC** selges med opptil 60% rabatt. Be om prisliste. H. Sørensen, Nygårdslie 26, 5034 YTRE LAKSEVÅG.**UTVALG** Danmark, Færøene, Grønland, Norge, Sverige, Europa vest og øst, oversjø, motiv. Portofr. For flere fordeler: ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.**VEST-TYSKLAND og BERLIN****, eldre og nyere, beste kvalitet og rimelig. Nyhetsabo. også. Tom Kallevig, Munthesgt. 27, 0260 OSLO 2.**Stor prisliste Norge**/stpl.** til 50-55% av HK sendes ved henv. til Svein Helge Hofslundsengen, 5880 KAUPANGER. Medl. OFF.**INTERNATIONAL DIRECTORY of Stamp Issuing Authorities**, world's leading Philatelic Publications and Dealers, all listed (English). Nkr. 25,- postpaid. FORUM, Box 1, IS-350 Grundarfjörður, ISLAND.**NORSKE FRIMERKER** 1870-1980 selges. 40-50% rabatt. Både stpl. og ustpl. Skriv etter liste. Allan Klo, Skårersletta 10, L.509, 1473 SKÅRER.**SALGSKATALOG TILSENDES LANDEVIS.** Fra Belgien, Canada, Danmark, DVI, England, Engelske kolonier, Frankrig, Grønland, Holland, Island, Sverige, Gl. Tyskland, Vesttyskland, Berlin, USA og blandet Europa. B.F. Qvist Aps, Dyrehavevej 33, DK-2930 KLAMPENBORG.**GRATIS prislister**, spes.tilbud, auksjonslister uten prov., oppgi int.omr. Svarporto (1. gang) takk! Kjøp-Salg-Bytte. ELBO NF, DK-4250 Fuglebjerg, DANMARK.**NYHETSABO, SERVICE.** Vi leverer alle vesteuropeiske land, USA, Canada og Israel**/stpl./FDC til pålydende +20 % prov. Jonsson & Berge, Lothesv. 3, 5000 BERGEN. Tlf. 05/34 14 48 kl. 10—12 og et. kl. 21.**MOTIVFARGEKATALOG** på engelsk, inneholder kun postfriskt materiale, for Nkr. 14,- i frimerker. Oppgi Deres samleområde og skriv til: SCHAEZTLE AG., Postfach 127, CH-8832 WOLLERAU.**SVERIGE stpl.**** samt hefter selges med 30—50 % rabatt på Facit, samt portofritt. Be om min fyldige samlerprisliste, som sendes gratis. Kjell Holmgren, Acktjärä 6303, S-82 100 BOLLNÄS, Sverige.**GÅ IKKE GLIPP AV NYHETENE** fra Deres samlerområder mens de er billigst. Hvorfor ikke tegne et nyhetsabo. hos Jonsson & Berge? Vi lev. uten depositum, uten eksp.gebyr og uten oppkrav pr. faktura hver 3. mnd. Adr.: Lothesv. 3, 5000 BERGEN.**ISLAND, GRØNLAND, FÆRØYENE.** Skriv etter gratis prisliste. Skandinaviske pakker til billige priser. The Stamp Center, P.O.Box 78, IS-121 REYKJAVIK.**SEND 50 NKR.** mot 100 forskj. Islands-frimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker og postfriske årganger. FDC. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteins-son, Tjarnarstig 3, IS-170 SELTJARNARNES.**NORGE 20—50 % rab.** på HK. Sverige og Danmark til 50 % av AFA. Skriv etter salgsliste nr. 7 fra: Solør Frimerker, Boks 93, 2281 GJESÅSEN.**SVERIGE STPL.** postfr. og hefter selges til ca. 30/50% rab. på Facit. Portofr. lev. Prisliste gratis. Leif Holmgren, Ängsullsv. 6, S-80362 GÄVLE.**BRUKTE KVERTER** med stemplede færøyske merker m/motiver fra Færøene selges. Heslo Svømmehal, DK-3828 HESLO, Færøene. Tlf. 0954542-28027.**USA-FILATELI.** Godt utvalg i brukt USA, nyhetsabonnement, utvalg. Prisliste fra TBV-Kjøp, Postboks 88, 1851 MYSEN.**NORGE**** selges 20—50% rabatt på HK. Be om liste. Knut B. Solberg, 3. Strømterrasse 11, 3000 DRAMMEN.**DANMARK, FÆRØ., GRØNLAND, DVI, ISLAND.** Gratis prisliste sendes. Frimærkehuset, L. B. Peder- sen, Nr. Allé 96, DK-8000 ÅRHUS C.**UTVALG** sendes på forespørsel. Rimelige priser. Godt utvalg Norge, Skandinavia, Europa, hele verden. Jan Birger Olsen, Sigurds gt. 2, 3250 LARVIK.

SAMLERE. Ta hjem utvalg og se over i fred og ro, ingen kjøpetvang. Norge og Norden, England, BRD, Europa CEPT. Oppgi ønske. Hans Nilsson, N-2270 FLISA.

FRANKRIKE** selges billig. Godt utvalg og prima kvalitet. Prisliste gratis. O. Wentzel, Kristiansands gt. 12, 0463 OSLO 4.

DANMARK/GRØNLAND** Alle merker under AFA kr. 100,- 30%. Over AFA kr. 100,- 35%. Hengslede merker 30%. Færøyene 1—14 kr. 100,-, øvrige 35%. Send mankolist. Alle priser i danske kr. Stefan Johansen, Jølbyvej 46, DK-2610 RØDOVRE.

ULLFIL-84 Utstillingskatalog m/artikler om Ullensakers posthistorie m.m. kr. 25,- inkl. porto v/for-skuddsbet. til p.g. 3 78 52 01. Klubben har også tilsalgs konv. m/særstempler fra 1974-85. JESSHEIM FRIM.KLUBB, Boks 120, 2051 JESSHEIM.

IRELAND'S Green Book of Philately - free. 1 kilo Mission, mainly G.B., Irish. 70 KR post paid. Price & Co., Box 3, Blackrock, Dublin, Irland.

NORGE 274-292.** Hele serier, enkeltmrk. eller 4-blokker ÷ 40% på HK 13 + oppkrav. Bror Eriksson, Postboks 2087, 8501 NARVIK.

UTVALG ØNSKES:

BERGEN FK ønsker utvalg fra Norge, Norden samt fugl- og fiskemotiv. Stempler og brev har også stor interesse. 10 % prov. Bytteleder Olav Håkonsen, Postboks 1591 SANDVIKEN—BERGEN.

VÅGÅ FK ønsker utvalg Norden, Brasil, Ungarn, Polar, drakter og sopp. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Jan Mortensen, Boks 104, 2680 VÅGÅMO.

SANDNES FK ønsker utvalg Norge, Skandinavia og V.-Tyskland. Postfrisk, stpl., tema, motiv og brev. 10% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Charles Alfsnes, 4332 FIGGJO.

Lillehammer FK søker utvalg i god kvalitet fra hele verden. 5 % provisjon, returporto belastes eier. Lillehammer FK v/bytteleder, Boks 32, 2601 LILLEHAMMER.

BRYNE FK ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Porto belastes selger. Bytteleder Georg Rosland, Steinsland, 4340 BRYNE.

NORDENFJELDSKE FF ønsker utvalg. Ca. 100 deltakere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder Erling Wang, postboks 690, 7001 TRONDHEIM.

ØRSTA FK ynsker bedre utval frå Noreg og Norden,

Kanaløyane stempla, postfrisk Israel m/tabs. 10 % klubbprovisjon. Sirkulasjonstid 2 mnd. Bytleiar: Lars Kvalheim, 6160 HOVDEBYGDA.

HALDEN FK ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, Estland, Polen, nyere Ungarn, Italia (før 1960), telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter, CEPT**. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5 % prov. og returporto belastes selger. Bytteleder Ton Kruithof, Atomvn. 22B, 1750 HALDEN.

RINGEBU FK ønsker utvalg Norge, USA samt norske julemerker. Bytteleder Ola Hovdhaugen, 2630 RINGEBU.

BEDRE utvalgshefter ønskes til sirkulasjon i Moss Filatelistklubb. For tiden livlig aktivitet. 10% klubbprovisjon. Returporto belastes selger. Bytteleder S. Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1500 MOSS.

FLEKKEFJORD FK ønsker utvalg Norge gammelt og nytt, samt Tyskland/Danmark er aktuelt. Tema/motiv: Telekom., fyrårn, polar. 10 % prov. til klubben. Bytteleder Bjørn E. Strømland, Starevn. 2, 4400 FLEKKEFJORD.

ØNSKES:

KJØPER Deres rundstemplede dubletter Island og Finland. Oppgi nr. og antall. Betaler 30% AFA. G. Jonsson, Lothev. 3, 5000 BERGEN.

Bruksbrev stpl. på Færøyene før 1975, frankert med danske merker kjøpes. Pål Meier, H-271, Fantoft Stud.by, 5036 FANTOFT.

Kjøper kontant materiale poststpl. Kr.sund N: Enkeltmrk., multipler, brevstk., brev, FDC. Send fortegn. m/prisønske (gjørne fotokopi av dyrere obj.) Kan også event. bytte mot bedre Brit. kol. stpl. Gunnar Sund, c/o Mobil Oil Indonesia Inc., Post Bag 400, Jakarta, Pusat, Indonesia.

Stempler på NK nr. 217-222 og Nk nr. 362 og 367 ø. kj. Likeledes brev m/ovennevnte merker kjøpes. Edv. B. Hegbom, 5701 VOSS.

STEMPLER: Ønsker norske stempler, frankeringstrykk m/hesteridemotiv, samt maskinstpl.: 51114, 52102, 54104, 54106. H.R. Grastveit, Pilestredet 32, D624, 0026 OSLO 1.

BYTTE M.M.:

Søker byttekontakt: Israel og England stpl. Berent Giil, Slåtthaugvn. 10, 5050 NESTTUN.

Send 200 ulike norske merker (5 stk. av 1984-85 = 5 ulike) som jeg bytter mot 200 ul. Sverige eller Danmark. Kjell-Åke Holmqvist, PLv 110C, S-25231 HELSINGBORG.

Søker bytteforbindelse i Norge. Korrespondanse på engelsk. Karl Weigl, Rishon Lezion, P.O.Box 80, ISRAEL.

nft FORBUNDSKLUBBER

ALSTAHaug OG OMEGN FILATELISTKLUBB,

Postboks 103, 8801 Sandnessjøen

ALTA FRIMERKEKLUBB,

Postboks 2100, 9510 Elvebakken

ARBEIDERNES FILATELISTKLUBB,

Boks 614, Sentrum, Oslo 1.

ARENDAL FILATELISTKLUBB,

Willumstad Terrasse 2, 4800 Arendal

ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,

Bleikerkollen 13, 1370 Asker

ASKER OG BÆRUM

FRIMERKEKLUBB,

Postboks 75, 1341 Bekkestua

BARDUFOSSE FILATELISTKLUBB,

Boks 7, 9201 Bardufoss

BERGENS FILATELIST-KLUB,

Boks 846, 5000 Bergen.

BODØ FILATELISTKLUBB,

8000 Bodø.

BRYNE FRIMERKEKLUBB,

Boks 300, 4341 Bryne.

DRAMMENS FILATELISTKLUBB,

3000 Drammen.

ELVERUM MYNT- OG

FRIMERKEKLUBB

Rikard Nordraaksv. 2, 2400 Elverum

FARSUND FILATELIST-FORENING,

Boks 146, Farsund.

FAUSKE FILATELISTKLUBB,

Møllvn. 24A, 8200 Fauske.

4-SKILLING BLÅ

v/Otto Fotland, Stasjonsgt. 20B,

3040 Gulslogen

FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,

4400 Flekkefjord.

FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,

Postboks 1166, 1601 Fredrikstad

FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,

Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.

FØRDE FRIMERKEKLUBB,

Kvernberget 6, 6800 Førde.

GJØVIK FILATELISTKLUBB

Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 3, 4891 Grimstad.

HADELAND FRIMERKEKLUBB

2760 Brandbu.

HALDEN FILATELISTKLUBB,

Boks 28, Glenne, 1750 Halden.

HAMAR FILATELISTKLUBB,

Boks 486, 2301 Hamar.

HAMMERFEST FILATELISTKLUBB,

v/ Odd A. Olsen, Mylingen 10,

9600 Hammerfest

HAREID OG ULSTEIN

FRIMERKEKLUBB,

v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.

HAUGESUND FILATELISTKLUBB,

Boks 525, 5501 Haugesund.

HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,

v/Sigurd Brenden

Riperbakken 16, 3500 Hønefoss

HÅLOGALAND FILATELISTKLUBB,

Boks 485, 9401 Harstad.

IBESTAD FILATELISTKLUBB,

Boks 67, 9450 Hamnvik.

JESSEIM FRIMERKEKLUBB,

Boks 120, 2051 Jessheim

KARMØY FRIMERKEKLUBB,

Postboks 29, 4270 Åkrehamn.

KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,

Boks 301, Kristiansand.

KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,

Boks 390, 6500 Kristiansund N.

KONGSBERG FILATELISTKLUBB,

Postboks 243, 3601 Kongsberg.

LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,

Boks 32, 2601 Lillehammer.

LUND FILATELISTKLUBB,

4460 MOI

MANDAL FILATELISTKLUBB,

4500 Mandal.

MOLDE FILATELISTKLUBB,

Postboks 470, 6401 Molde

MOSS FILATELISTKLUBB,

Postboks 418, 1501 Moss.

NAMSOS FRIMERKEKLUBB,

Boks 20, 7801 Namsos.

NARVIK FILATELISTKLUBB,

Bjørnfjellgt. 11, 8500 Narvik.

NESODDEN FRIMERKEKLUBB,

Kløvervn. 1, 1450 Nesoddtangen

NORDENFJELDSKE

FILATELISTFORENING,

Boks 690, 7001 Trondheim.

NORDRE VESTFOLD FRIMERKE-

KLUBB, Postboks 56, 3081 Holmestrand

NOTODDEN FILATELISTKLUBB,

Postboks 20, 3671 NOTODDEN.

ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB,

Boks 211, 5751 Odda.

OPPDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 75, 7341 Oppdal.

OSLO FILATELISTKLUBB,

Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,

Boks 169, 8601 Mo i Rana.

RAUFOSS FRIMERKEKLUBB,

Postboks 11, 2831 Raufoss

RINGEBU FILATELISTKLUBB,

2630 Ringebu.

SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,

Postboks 272, 3201 Sandefjord.

SANDNES FILATELISTKLUBB

Boks 406, 4301 Sandnes

SARPSBORG FILATELISTKLUBB,

Eilertsensv. 6, 1700 Hafslundøy.

SKIEN FILATELISTKLUBB,

Boks 211, 3701 Skien.

SOGDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 195, 5801 Sogndal.

STATFJORD FILATELISTKLUBB,

Salbu, 5047 Stend.

STAVANGER FILATELIST-KLUB,

Postboks 604, 4001 Stavanger.

STEINKJER FRIMERKEKLUBB,

Boks 1056, 7701 Steinkjer.

STJØRDAL FRIMERKEKLUBB,

Boks 46, 7501 Stjørdal.

STORD FRIMERKEKLUBB,

Boks 176, 5400 Stord.

SØR-VARANGER FILATELISTKLUBB,

Øbergvn. 20, 9910 Bjørnevatn.

TROMS FILATELISTKLUBB,

Boks 1044, 9001 Tromsø.

TRYSIL FRIMERKEKLUBB,

2420 Trysil

VADSØ FILATELISTKLUBB,

Postboks 35, 9801 Vadsø.

VESTERÅLEN FILATELISTKLUBB,

8400 Sortland.

VOSS FRIMERKEKLUBB,

5720 Palmafossen.

VÅGÅ FILATELISTKLUBB,

2680 Vågåmo.

ØRSTA FILATELISTKLUBB,

6172 Håvoll.

ÅALESUND FILATELISTKLUBB,

Postboks 612, 6000 Ålesund.

ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB,

Boks 62, 6301 Åndalsnes.

Tilsluttete klubber:

NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,

c/o Postmuseet, Postboks 1051,

Sentrum, Oslo 1.

LANDSFORENINGEN FOR NORSKE

MOTIVSAMLERE,

Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUNDS

UNGDOM,

Postboks 875 Sentrum, Oslo 1.

nft DIVERSE:

AUKSJON NR. 19 avholdes 4. mars 1985. Vi tømmer vårt rikholdige lager og senker utroppsrisene.

Alt skal ut! I tillegg til vårt eget materiale har vi en rekke interessante innleveringer. Skriv etter gratis auksjonskatalog. FLAAUM FRIMERKEAUKSJONER, Boks 53, 3030 KONNERUD. Tlf. (03) 88 45 77.

NORSKE FRIMERKER I KILOPAKNINGER

Postfolkenes salgskontor for brukte frimerker, Oslo selger etter anbudsprinsippet brukte, norske frimerker i forseglede kilopakninger. En kilopakning med brukte frimerker inneholder usorterte deler av adressekort og postanvisninger påsatt avstemplede frimerker.

Salget av brukte frimerker i kilopakninger skjer som tidligere uten garanti for kvaliteten av innholdet i pakningene.

Skriftlige anbud, i hele kroner, må være kommet inn til nedenstående adresse **senest den 31. mars 1985**. I anbudet må oppgis antall kilo og anbudsprisen. I tillegg til anbudsprisen kommer porto for forsendelsen av kilopakningene samt merverdiavgift.

Etter anbudsfristens utløp ordnes anbudene i fallende skala etter høyeste anbud, og kilovaren leveres i samme rekkefølge så langt årets produksjon rekker. Varene leveres i september/oktober. Laveste godttatte anbud pr. 31. mars 1984 var norske kr. 200,— pr. kilo, ekskl. porto + mva.

Vennligst skriv navn og adresse med blokkbokstaver slik at leveringen kan skje uten forsinkelser.

POSTFOLKENES SALGSKONTOR FOR BRUKTE FRIMERKER

Postboks 219 — Økern, 0510 OSLO 5

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretariatet: Dronningensgate 15, værelse 340, Oslo 1.
Kontortid: Tir. 10-16, ons. og tor. 10-14. Tlf.: (02) 41 61 40.
Sekretær: Efrén Rebollo, postboks 875, Sentrum, 0104 Oslo 1

FORBUNDSSTYRET

President: Paul H. Jensen, Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000 Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen, Gjørbyrnan 2, 4630 Søgne, Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27, 9000 Tromsø, Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6, Torbjørn Hallgren, Ada Arnfinnsens vei 10C, 7000 Trondheim, Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT

UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:

ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.

Tlf. 07/92 01 37.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, N-7001 Trondheim
Tlf. 07/52 18 70 (Kontor), 07/91 76 26 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200, Bankgiro 5361.64.21928

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og

Norden forøvrig 1985 kr. 100,00

Annual Subscription to Europe kr. 115,00

Subscription outside of Europe by air mail: kr. 125,00

Løssalgspris kr. 12,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8800 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I månedene mai/juni og juli/august blir det sendt ut dobbeltnumre.

Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte numre samt korrespondanse angående annonser, sendes forretningsfører.

Annonsepriser for 1985

norske annonsører:

1. omslagsside	kr.	2000,00	+mva
2. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
3. omslagsside	kr.	1750,00	+mva
4. omslagsside	kr.	1850,00	+mva
1/1 side	kr.	1600,00	+mva
1/2 side	kr.	1000,00	+mva
1/4 side	kr.	600,00	+mva
1/8 side	kr.	400,00	+mva

Advertising rates for 1985

foreign advertisers:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

Anzeigenpreise für 1985

die Ausländischer:

kr. 2000,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1750,00	net
kr. 1850,00	net
kr. 1600,00	net
kr. 1000,00	net
kr. 600,00	net
kr. 400,00	net

TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYE FRIMERKER!

18.4. — en dato å merke seg

Denne dagen utgir Postverket to nye særfrimerker i verdiene kr. 2,50 og 3,50. Motivene er fra Dronning Maud Land i Antarktis, og viser fjellene «Sagbladet» og «Hoggestabben», etter foto av Torbjørn Lunde. Skrift og arrangement er ved Ottar H. Johannesen. Bakgrunnen for denne utgivelsen er bl.a. å markere Norges interesser og utforsking av dette kontinentet.

Frimerkene er i format 27,5 x 21,1 mm i ark à 50 merker, og trykkes i flerfarget offset hos Emil Moestue A/S. Opplagene er fastsatt til henholdsvis ni og tre millioner merker.

XX 0018058 A131
ERIKSEN JAN HENRIK
BANKVEIEN 10 A
1347 HOSLE

13

Adresseforandringer innmeldes for
direkte-abonnementer til

FT's forretningsfører
boks 1031
001 Trondheim

For klubbmedlemmer til vedk. klubb
Gebyr kr. 1,00 vedlegges i frimerker.

ENGERS
frimerker

Adresse: Postboks 15, N-2824 Redalen, Norge.

International stamp auctions
Tlf.: (061) 81555

STØRST I NORGE NOEN- SINNE PÅ UTLAND

Til vår auksjon i Oslo 4. mai foreligger allerede et rikt materiale, blant annet
DANMARK for over 500 000,—.

**VI SØKER YTTERLIGERE STORE SAMLINGER OG GODE
ENKELTOBJEKT FRA NORGE OG ANDRE OMRÅDER.
INNLEVERINGSFRIST 2. MARS**

**VI INVITERER LIKELEDES TIL EN VIRKELIG
STORINTERNASJONAL AUKSJON
I OSLO 1.—2. MARS 1986**

Tilsagn på materiale i millionklassen allerede nå gjør at vi kan bygge opp til en
internasjonal auksjon av høy klasse som vil trekke et virkelig internasjonalt
publikum. Våre kataloger er blant de best redigerte og mest lettleste i markedet
med både engelsk og tysk teksting av de respektive områder og foto-layout av
høy klasse. Målbevisst annonsering og deltagelse på messer i utlandet i flere år
har gitt oss et godt rykte og gode kontakter.

Planleggingen har allerede startet. Ta derfor kontakt snarest for uforbindtlige
diskusjoner.